

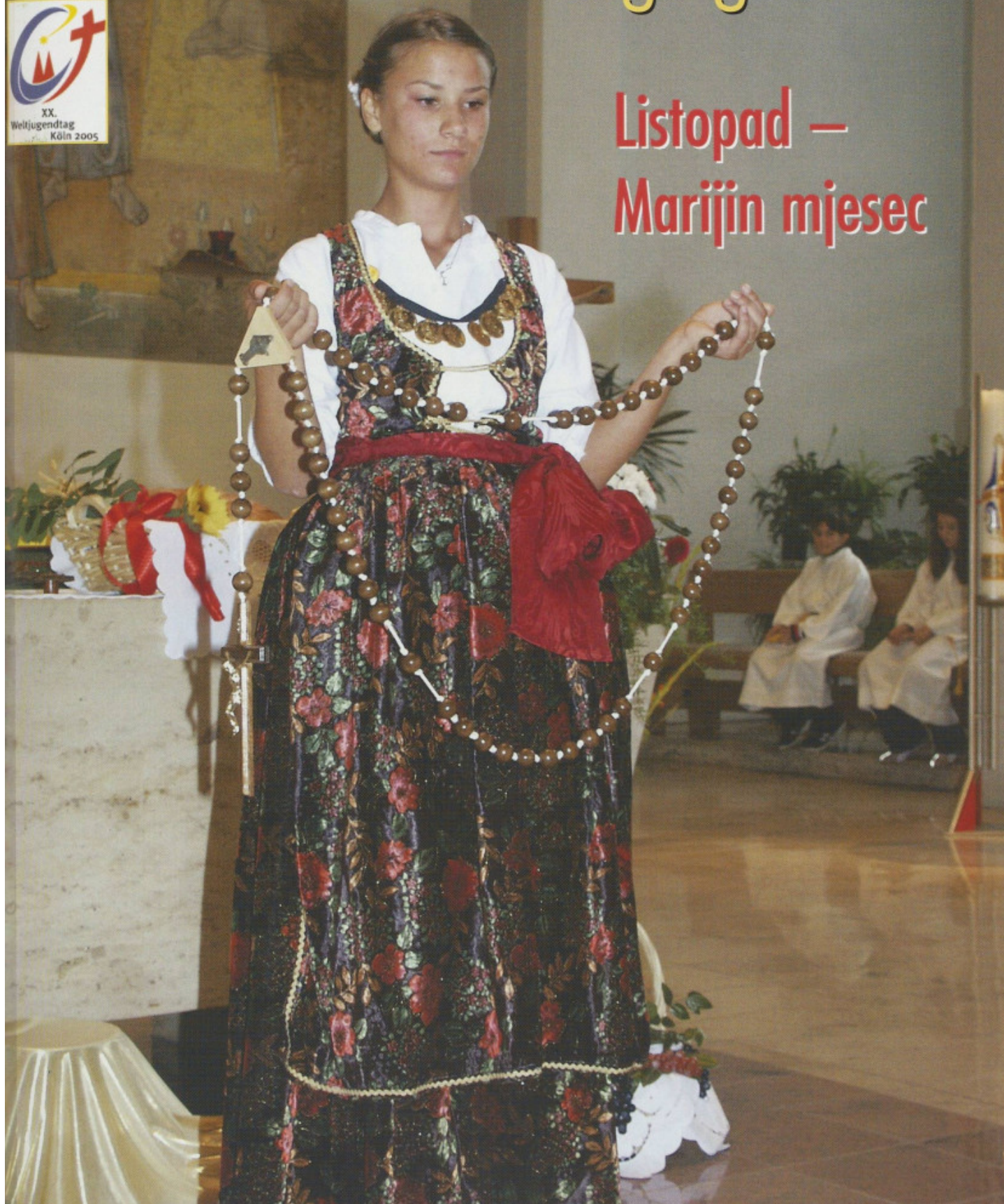
D 2384 E — 1,50€ — GOD./JAHR XXVI — LISTOPAD/OKTOBER 2004 — BR./NR. 10 (248)

ŽIVA ZAJEDNICA

lebendige gemeinde

Listopad —
Marijin mjesec

ŽIVA ZAJEDNICA

lebendige gemeinde

Listopad –
Marijin mjesec

ŽIVA ZAJEDNICA

lebendige gemeinde

List hrvatskih katoličkih
zajednica u Njemačkoj
Zeitschrift der
kroatischen katholischen
Gemeinden in Deutschland
www.zivazajednica.de

60435 Frankfurt am Main
An den Drei Steinen 42d
Tel.: (069) 9540480
Fax: (069) 95404824

E-Mail:

zivazajednica@t-online.de
kroatenseelsorge@t-online.de

Izdavač/Herausgeber:
Hrvatski dušobrižnički ured
Kroatenseelsorge in
Deutschland

Odgovara/Verantwortlich:
P. Josip Bebić

Glavni urednik/Chefredakteur:
Dr. Adolf Polegubić

Uredništvo/Redaktion:
P. Josip Bebić, Željka Čolić,
Stjepan Herceg, Ljubica
Markovica-Baban, dr. Adolf
Polegubić, Antonia Tomljanović-
Brkić, P. Jozo Župić

Grafička priprema/Layout:
Ljubica Markovica-Baban

Tisak/Druck:

Spengler's Druckwerkstatt GmbH
64572 Büttelborn

Godišnja pretplata s poštarinom/
Jahresbezugspreis incl. Porto: € 16,-
za ostale europske zemlje: € 22,-
za prekomorske zemlje: € 35,-
Bankverbindung:
Konto Nr. 129072 (BLZ 500 502 01),
bei der Frankfurter Sparkasse

Naslovnica:

S proslave Gospe Velikoga hrvat-
skog zavjeta u Sindelfingenu;
snimio: A. Polegubić

Zadnja stranica:

S 13. hrvatskog folklornog festivala
snimio: A. Polegubić

13. HRVATSKI FOLKLORNI FESTIVAL

FRANKFURT/BERGEN-ENKHEIM, 2.10.2004.

Skupina HKM Stuttgart Bad Cannstatt: „Je, širite se široki rukavi“ (Bizovac)

Skupina HKM Gaggenau-Rastatt: Pjesme i plesovi Bilogore

Skupina HKM Frankfurt n. M.: Svadbeno kolo iz Bosanske posavine

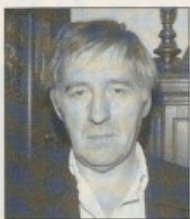

Skupina HKM Stuttgart-Zentrum: „Istarski balun“

Skupina HKM Duisburg: „Hej, sviraj svirče“ (Slavonsko kolo)

● INTERVJU: Silvio Foretić

Nagrada za skladbu „Ordinarium missae“

str.

6

● PASTORALNI SKUP:

Pred izazovom nove religioznosti

str.

8

● OBLJETNICE:

35 godina hrvatskog folklora u Frankfurtu

str.

11

VJERA I MUDROST ŽIVLJENJA:
Srdite se, ali ne griješite!

Umjesto krive borbe protiv srdžbe valja imati otvoren pogled za nepravde na koje nas ona upućuje.

12

NAŠE ZAJEDNICE:

Personalne promjene u hrvatskim katoličkim zajednicama u Njemačkoj

18

XX. SVJETSKI DAN MLADEŽI:

It's a celebration

22

SOCIJALNI SAVJETNIK:

Stjecanje njemačkog državljanstva

25

BEITRÄGE IN DEUTSCHER SPRACHE:

P. Josip Bebić: Im schützenden Schatten der Muttergottes

Željka Čolić: Faszination Lesen oder antiquiertes Relikt?

Antonia Tomljanović-Brkić: Multiskining

13-15

U vremenu koje se temelji na posvemašnjem umrežavanju, i u Crkvi se djeluje u pravcu pronalaženja novih putova za učinkovitije najvjешtenje Božje riječi.

Pastoralno umrežavanje

Primili smo riječ, najizvrsniju riječ i vjerujemo da je to socijalna poruka kršćanstva, poruka bratstva, i da je ona više nego ikada važna za Europu i za svijet našega doba — istaknuto je na „Socijalnim tjednima“ u francuskom Lilleu. Europsko povezivanje nije nastalo odjednom, već se stoljećima temelji na puno dubljim, upravo kršćanskim korijenima. Kristova Radosna vijest pretočena u društveno djelovanje biva stožerom za jednu pravedniju i dugoročniju Europu. U vremenu koje se temelji na posvemašnjem umrežavanju, i u Crkvi se djeluje u pravcu pronalaženja novih putova za učinkovitije najvjешtenje Božje riječi. Pritom se koriste i suvremena sredstva. Jedan od prijedloga u pravcu konkretnog europskog pastoralnog umrežavanja nedavno je ponudio i istaknuti pastoralni teolog iz Beča ddr. P. M. Zulehner na Međunarodnom simpoziju pastoralnih teologa u Đakovu, a predlaže osnivanje europskog sje-

meništa u kojem bi se formirali kandidati iz svih zemalja Europe s misijom globalnog djelovanja u svim dijelovima Europe. Na skupu hrvatskih pastoralnih djelatnika iz Zapadne Europe bilo je govora o izazovu nove religioznosti te je istaknuto kako jedan broj članova iz hrvatskih katoličkih misija (HKM) u Zapadnoj Europi ne nalazeći dovoljno pozornosti i topline u svojim zajednicama iz njih izlaze i ulaze u razne sekte ili druge zajednice. Bilo bi poželjno također u HKM u Zapadnoj Europi više djelovati u pravcu pastoralnog umrežavanja te snagom vlaste življene vjere prihvaćati svakoga člana zajednice. U tom smislu najveća je odgovornost upravo na pastoralnim djelatnicima od kojih se očekuje pozorno čitanje znakova vremena i zauzeto djelovanje za dobro Crkve i hrvatskoga naroda, i to u zgodno ili nezgodno vrijeme, u vrijeme obilja ili oskudice, svejedno!

Urednik

Iz delegatovog Duhovnog poticaja

U sjeni Gospine zaštite

Poštovani čitatelji!

Čovjeku je u prirodi da preispituje stare i traži nove vrijednosti. Nerijetko u takvim promjenama vrijedne stvari bivaju zabačene i zaboravljene, dok ih netko slučajno ili iz potrebe ponovno ne pronađe i osvijetli njihovu pravu vrijednost. Nešto se slično kroz povijest kršćanstva događalo i s Marijnim štovateljima. Pojedini su kršćani, ali i pojedine kršćanske Crkve omalovažavale Marijin kult i predbacivale drugima, posebno nama katolicima, da previše častimo Mariju i da joj u povijesti spasenja pridajemo mjesto koje joj ne pripada. Takvi znaju govoriti kako su slavenski narodi u Marijino čašćenje prenijeli onu rodbinsku protežnicu poštovanja majke kao žene i žene kao majke. Promatrajući 14-stoljetnu povijest hrvatskog naroda, stječe se uvjerenje da to jest tako. Sav sadržaj te istine možda je najjezgovitije izrazio naš umjetnik, Ivan Meštrović, kad je prigodom posvete Marijine crkve u selu Biskupiji kod Knina za-

pisao „Zemlja je naša sačuvala uspomene naše, a Gospa naša lozu našu“. To je onaj arheološki lokalitet na kojemu je pronađen najstariji Marijin lik u povijesti hrvatske umjetnosti, nazvan pralikom Gospe od Velikoga hrvatskog zavjeta. Crkva sada stoji uz ostatke Zvonimirove bazilike sv. Marije. Dva je puta u dva rata, u II. svjetskom i u Domovinskom ratu, bila uništavana. Za Meštrovićev kip Gospe Biskupijske može se reći, da je to kip Gospe mučenice. U vrijeme II. svjetskog rata s otrgnutom glavom Gospina kipa natjecalo se u bacanju kamena s ramena. Stoga se smijemo zapitati: nije li danas Marijin pralik iz Biskupije prastari i uvijek novi poticaj da u okvirima listopadskih pobožnosti ponovno osvijetlimo Gospinu ulogu u vlastitoj nam povijesti, novi poticaj da u ženi poštujemo majku i u svakoj majci da poštujemo ženu?

S tim mislima svima želim svako dobro.

Vaš fra Josip Bebić

Kršćanstvo je pravi biljeg Europe

„Europa se temelji na različitostima, Europa je skup manjina i nitko ne smije vršiti nasilje nad drugima svojom superiornošću“, rekao je predsjednik Europske komisije Romano Prodi u svom izlaganju o budućnosti Unije 25 zemalja. No, Europa ne staje na tim zemljama, već se uskoro misli širiti na još nekoliko zemalja, među kojima će, sasvim jamačno biti i Hrvatska.

Lijepo je bilo biti „kršćanin u Europi“ u francuskom Lilleu od 23. do 26. rujna, na „Socijalnim tjednima“, i vidjeti hrvatsku i bosanskohercegovačku zastavu na oltaru, na svečanoj „Misi za Europu“ među drugim zastavama zemalja Europske unije i ostalih zemalja. Misu je, kao krunu trodnevnih kongresnih događanja, predvodio izaslanik pape Ivana Pavla II. kardinal Roger Etchegaray. „Ni Europa ni Francuska ne bi danas bile u stanju poduzimati ono što čine da nije bilo kršćana. To je baština na koju moramo biti ponosni.“ Te riječi, koje je u svom izlaganju izgovorio francuski povjesničar René Rémond popraćene su burnim pljeskom oko 4.500 okupljenih sudionika, među kojima je bilo i 40-ak Hrvata.

Katolici su odgovorni za Europu

Kršćani u Europi vjerni su svojim korijenima, vjerni osnivačima Europske unije — Francuzu Robertu Schumanu, Nijemcu Konradu Adenaueru i Talijanu Alcideu de Gasperiju — i žele nastaviti njihovim putem. Znaju da je Europa danas „ekonomski div“, ali i dalje je — „politički patuljak“. Da bi dali svoj doprinos „unutarnjem“, duhovnom povezivanju Europe, francuski su katolici u Lille, na čelu s predsjednikom „Tjedana“ Michelom Camdessusom, u francusku Flandriju, pozvali kršćane iz brojnih zemalja Europe. Skup pod naslovom „Europa — drštvo koje treba osmisliti“ nije bio samo proslava 100. obljetnice „Socijalnih tjedana“ već pravi europski susret, na kojemu su se čuli razni jezici oba „plućna krila Europe“ — i istoka, i zapada.

Nakon uvodnoga domjenka i prikazivanja filma o „francuskoj povijesti u Lilleu“, „Tjedne“ je otvorio Michel Camdessus. „Prihvatili ste napor puta da biste došli ovdje, da biste se susreli s prijateljima i braćom. Zanimarili ste sve zapreke za susret: udaljenost, jezik, predrasude. Hvala za čast i prijateljstvo koje nam pokazujete“, rekao

je Camdessus pozivajući sve kršćane da osmisle svoje „zajedničko življenje, zajednički projekt za Europu i svijet“, pri čemu će svatko nastaviti i dalje biti slobodan rasti u „prekrasnom vrtu naših različitosti“. No, upozorio je da kršćani ne smiju gledati samo na sebe, na „svoju Europu“ i pri tome za-

laže kao predsjednik Europske komisije. „Europa se temelji na različitostima, Europa je skup manjina i nitko ne smije vršiti nasilje nad drugima svojom superiornošću“, rekao je otvoreno Prodi u svom izlaganju o budućnosti Unije 25 zemalja. No, Europa ne staje na tim zemljama, već se uskoro

„Misu za Europu“ na kraju skupa predvodio je kardinal Roger Etchegaray

boraviti na „skandal siromaštva u stoljeću obilja“. „Primili smo riječ, najizvrsniju riječ i vjerujemo da je to socijalna poruka kršćanstva, poruka bratstva, i da je ona više nego ikada važna za Europu i za svijet našega doba. Na tu povijesnu odgovornost moramo odgovoriti svojom inteligencijom i svojom vjerom“, poručio je kršćanima u dvoranama lillskoga „Grand Palaisa“. Kršćani su odgovorni i solidarni muškarci i žene; moraju se i suočiti s problemima koje danas ima Europa, kao što su poštivanje osobe, mjesto obitelji, izgradnja mira, tražanje za sudioničkom demokracijom, tolerancija i pluralnost, stvaranje ekonomije s čovječnim licem, odgovor na probleme svjetskoga gospodarstva.

„Hrvatska je već započela svoj put“

Nakon tih riječi Camdessus je za govornicu pozvao Romana Prodi, i nazvao ga „državnikom koji s kršćanima dijeli vrijednosti“ i za njih se za-

misli širiti na još nekoliko zemalja, među kojima će, sasvim jamačno biti i Hrvatska. Prodi je istaknuo kako je namjera Europske unije ne isključivati nikoga, već oko sebe stvarati „prsten prijatelja“ koji bi obuhvaćao područja od Rusije do Maroka. U tom velikom poduhvatu i kršćani, koji su bili sudionici „Tjedana“, i svi drugi moraju dati svoj doprinos širenjem socijalnoga nauka Crkve, obraćajući pozornost posebno na održivi razvoj, na siromaštvo i otvorenost Europe svijetu. Najbolja strategija da se to ostvari jesu solidarnost, suradnja i traženje političkih rješenja za sukobe. Drugoga dana sudionicima skupa obratili su se, među ostalima, povjesničari René Rémond i Andrea Riccardi, Jacques Delors i Jean-Claude Juncker, pozivajući na „ponos Europom“ i kršćansko svjedočenje vrijednosti u svojim društvima, ali i cijelome svijetu. Zadnjega dana svečano je misno slavlje, u prekrasnoj koreografiji dvorane „Zénith“, predvodio kardinal Roger Etchegaray. **M.K.**

Snimio: M.K.

„O nama ovisi budućnost“

„Ako jedna civilizacija napusti vjeru, ako izbaci Boga iz svoga života, ako se zatvori u sebe i svoj egoizam, ona počinje tonuti u nemoral i ropstvo. Zato je na nama kršćanima golema odgovornost“, rekao je biskup Juraj Jezerinac na Mariji Bistrici.

Hodočašće katolika vojno-redarstvenih snaga Republike Hrvatske svečano je priređeno na Mariji Bistrici uoči blagdana sv. Franje u nedjelju 3. listopada. Sudjelovali su vjernici katolici svih vidova i rodova Oružanih snaga Republike Hrvatske, predstavnici Hrvatskoga sabora, pripadnici Ministarstva unutar-

niti. Nisu sumnjali u pobjedu. Nisu se bojali i nisu stregili ni pred samom smrću. Ali takvu vjeru i danas svjedoče mnogi izvršavanjem svojih svakodnevnih obveza.“

Vjernici splitsko-makarske nadbiskupije hodočastili su u Rim u nedjelju 3. listopada. Predvođene svojim nadbiskupom mons. Marinom Bari-

Pokrenut proces za proglašenje blaženom Klare Žižić

U Šibeniku je pokrenut postupak za proglašenje blaženom majke Klare Žižić koja je osnovala izvornu hrvatsku družbu Sestara franjevkica od Bezgrešne. Proces je pokrenut o 298. obljetnici njezine smrti. Jubilar ni 20. redovnički tjedan pod geslom „Neka u vama bude isto mišljenje kao u Kristu Isusu“ održan je u Zagrebu u organizaciji Hrvatskih viših redovničkih poglavara.

Bunarić je srce Subotice

U poznatom marijanskom svetištu Bunarić kod Subotice priređeno je hodočašće u kojem su sudjelovali brojni vjernici subotičkih i okolnih župa. Misno slavlje predvodio je požeški biskup dr. Antun Škvorčević u nazočnosti brojnih svećenika, predstavnika hrvatskog veleposlanstva u Beogradu, subotičkog gradonačelnika i drugih uglednika. Obraćajući se nazočnima, subotički gradonačelnik dr. Geza Kučera kazao je da bunaričko marijansko proštenije srce grada Subotice. U hrvatskoj metropoli Zagrebu predstavljena je kapitalna knjiga „Vrhbosanska nadbiskupija početkom trećeg tisućljeća“, autora Franje Marića. U svečanom predavljanju tog kapitalnog djela vrhbosanski nadbiskup kardinal Vinko Puljić između ostalog je kazao: „Više nas neće moći negirati nitko. Neće se moći zatrpavati naše spomenike, ostatke temelja, prekrajati povijesne činjenice.“ Dan franjevačke provincije Bosne Srebrene na blagdan Uzvišenja sv. Križa 14. rujna proslavljen je u povijesnom Gospinu svetištu u Olovu. Na susretu se okupilo više od 200 franjevac. Poznati franjevac povjesničar dr. Marko Karamatić održao je kratko predavanje te podsjetio na stradanje olovskog svetišta 1704. godine. To svetište spominje se već u 14. stoljeću. Sarajevska župa sv. Ignacija na Grbavici proslavila je četvrt stoljeća svoga djelovanja misnim slavljem i svečanom akademijom. **A.O.**

Na hodočašću katolika vojno-redarstvenih snaga RH na Mariji Bistrici sudjelovali su vjernici katolici svih vidova i rodova Oružanih snaga RH

Snimio: A.O.

njih poslova, pripadnici Hrvatske vatrogasne zajednice, stopostotni invalidi Domovinskog rata, izaslanstva svih udruga stradalnika Domovinskog rata, brojni civilni i vojni dužnosnici te drugi vjernici. Misu je predvodio vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac uz četrdestak svećenika dušobrižnika u vojci i policiji te uz posebnog gosta mađarskoga vojnog biskupa mons. Tamasa Szabo. U propovijedi mons. Jezerinac je istaknuo da je vjera kvasac u svim vremenima. „Ako jedna civilizacija napusti vjeru, ako izbaci Boga iz svoga života, ako se zatvori u sebe i svoj egoizam, ona počinje tonuti u nemoral i ropstvo. Zato je na nama kršćanima golema odgovornost“, rekao je biskup te je osvrćući se na stvaranje hrvatske samostalnosti dodao: „Što je značila vjera našim braniteljima, nije potrebno isticati. Oni su se okitili krunicom i krenuli u obranu naših najvećih svetinja, držeći se drevnog zavjeta što ga je hrvatski narod učinio preko svoga vladara, da neće tude osvajati, a svoje će bra-

šićem te brojnim svećenicima hodočasnike je pozdravio Sveti Otac na hrvatskom jeziku.

Sedam tisuća učenika prošlo Šalatu u Zagrebu

Velikim okupljanjem u Nadbiskupskoj klasičnoj gimnaziji na Šalati i sjemenišnoj crkvi u subotu 9. listopada proslavljena je 75. obljetnica osnutka Međubiskupijskog sjemeništa. Kroz tu školu u proteklih sedamdeset pet godina, kad ju je osnovao nadbiskup Antun Bauer, prošlo je više od sedam tisuća učenika. Šezdeset godina skrb o sjemeništarima vodili su isusovci. Danas školu, koja je otvorena za javnost, pohađa 415 učenika.

Vjernici dakovačke i srijemske biskupije hodočastili su u Zadar krajem rujna. Više od 550 vjernika u dvodnevnom hodočašću obišlo je zadarsku nadbiskupiju te sudjelovalo u središnjem misnom slavlju u katedrali sv. Stošije.

RAZGOVOR SA SKLADATELJEM SILVIOM FORETIĆEM U POVODU PRIMANJA GODIŠNJE NAGRADE „VLADIMIR NAZOR“

Nagrada za skladbu „Ordinarium missae“

Hrvatski skladatelj **Silvio Foretić** rođen je 1940. u Splitu. Od 1966. živi u Kölnu, a od 1974. predaje teoretske predmete na Visokoj glazbenoj školi u Essenu i Duisburgu. Član je predsjedništva Kölnskog društva za suvremenu glazbu (Kölner Gesellschaft für Neue Musik — KGNM), a jedan je od suosnivača te prvi dugogodišnji predsjednik Hrvatske kulturne zajednice u Kölnu „Colonia croatica“. Skladatelj Silvio Foretić rado se odazvao na razgovor za „Živu zajednicu“, koji je upriličen u povodu primanja nagrade „Vladimir Nazor“, a uručena mu je u lipnju ove godine u Zagrebu.

Nagrada — plod dugogodišnjega glazbenog djelovanja

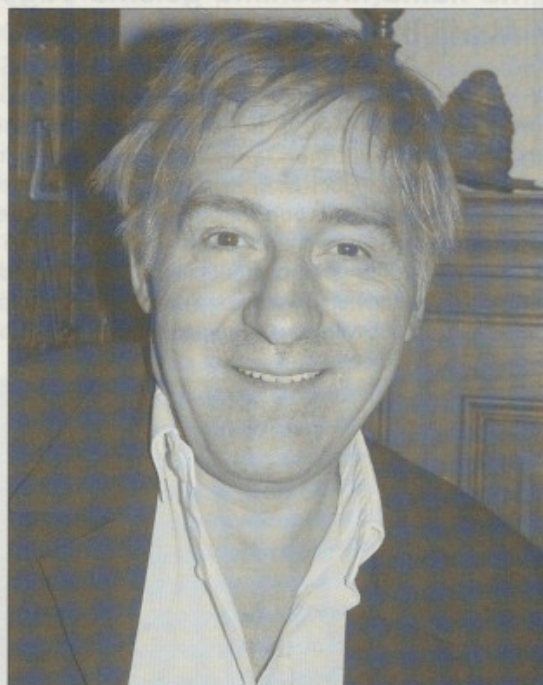
Žz: Za početak, gospodine Foretiću, nagrada koju ste nedavno primili zapravo je plod Vašega dugogodišnjeg glazbenog stvaralaštva?

Silvio Foretić (dalje S.F.): Nagrada „Vladimir Nazor“ dodjeljuje se za najbolja i najzapaženija prošlogodišnja ostvarenja iz raznih područja. Ja sam konkretno dobio nagradu iz područja glazbe. Inače nagrade se još dobivaju za film, kazalište, književnost, likovnu umjetnost i sl. Nagrada koju sam primio je, možda na neki način, i plod moga dugogodišnjeg bavljenja glazbom. Iako se nekom ne dodjeli nagrada za životno djelo, ipak se zna da je djelo za koje se dodjeljuje godišnja nagrada dio cjelokupnog umjetnikova opusa, te

da je on tijekom svojih godina konkretno pridonosio cjelokupnom glazbenom i kulturnom životu. Bavim se glazbom od djetinjstva, a još sam kao student osnovao Ansambl za suvremenu glazbu. Tamo radnih 60-ih godina spadao sam u najradikalnije eksperimentalne skladatelje u Hrvatskoj što je bilo povezano i s dosta skandala, pa čak to nije bilo uvijek ni politički bezazleno. Za moja kasnija djela može se reći da su spoj tradicionalnog, modernog i avangardističkog, ovisno o kakvoj se skladbi radi.

Žz: Nagradu ste dobili za skladbu „Ordinarium missae“. O čemu se zapravo radi?

S.F.: „Ordinarium missae“ je zapravo latinska misa za mješoviti zbor i deset instrumenata, a nastala je u vremenu od 1967. do 1995. godine. Sam naziv bi upućivao na djelove mise koji su uvijek stalni, a to su: „Kyrie“, „Gloria“, „Sanctus“ i „Agnus“. Ovo djelo ima posebno mjesto u mom opusu, jer je nastajalo u nastavcima. Prva dva stavka napisao sam još 1967. godine. Iako sam se u to vrijeme, a i kasnije bavio sasvim drukčijom vrstom gazbe, ipak je to djelo ostalo u meni kao oaza mira kojem sam se neprestano vraćao i nastojao ga dovršiti. Uvijek me zanimao i liturgijski prostor, a to zahvaljujem između ostalog zajedničkom radu s kolegom Jankom Jezovšekom, slovenskim skladateljem, koji se intenzivno bavio liturgijskom glazbom. Sudjelujući u izvedbama njegovih liturgijskih skladbi, a imajući želju od prije, odlučio sam konačno napisati i sam jednu misu koja bi bila tradicionalna, a istovremeno koja bi imala u

Snimio: A. Polegubić

„Ordinarium missae“ je zapravo latinska misa za mješoviti zbor i deset instrumenata. Sam naziv upućuje na djelove mise koji su uvijek stalni, a to su: „Kyrie“, „Gloria“, „Sanctus“ i „Agnus“. To djelo ima posebno mjesto u mom stvaralaštvu, a nastajalo je u nastavcima, u vremenu od 1967. do 1995.

sebi i nešto moderno. Nastojao sam dati jedan smireniji, prihvatljiviji glazbeni izričaj. Međutim, uspio sam tada završiti samo okvirne stavke „Kyrie“ i „Agnus Dei“. Za drugo nisam možda imao ni dovoljno nadahnuća, a u to sam vrijeme morao poći u vojsku. Skice ostalih stavaka ponio sam sa sobom, tako da sam u ateističku armiju i pravoslavni Niš otišao s katoličkom misom u koferu, nadajući se da ću to tamo dovršiti. Ali, na žalost, nisam uspio. Dovođenje ove skladbe stalno sam odlagao za neka bolja vremena da bih ju završio dolaskom ružnih, tragičnih vremena; naime u godinama Domovinskog rata. Tada me nešto ponukalo, možda i ozbiljnost cijele situacije, tako da sam 1995. konačno i ta dva druga stavaka do-

gotovio. Od prvih početaka pa do praizvedbe prošlo je punih 36 godina.

Jednostavnost i suvremenost glazbenog izričaja

Žz: *Za Vas se kaže da ste lik skladatelja koji posize za jednostavnošću i izvornošću izraza?*

S.F.: U početku to baš i nije bilo tako, ali sam sve više želio ići za glazbom koja bi bila suvremena u izrazu, a istovremeno shvatljiva, zanimljiva široj publici. U svojim sam se djelima bavio i društvenom kritikom, ubacivao sam satirične elemente kao i elemente humora. U misli sam, nadam se, uspio spojiti jednostavnost, izvornost i suvremenost. Može je pjevati i amaterski zbor, a može se izvoditi i za vrijeme Službe Božje. Dakle, može biti zanimljiva i običnom puku, ali i koncertnoj publici.

Žz: *U kojoj se mjeri Vaše ukupno glazbeno djelo oslanja na cjelokupnu hrvatsku glazbenu baštinu?*

S.F.: O tome bi sigurno više mogao netko reći tko bi to mogao ocijeniti sa

ma; nazvao sam ga uskršni kvartet. To djelo je dosad više izvedeno u Njemačkoj, a tek nedavno i u Hrvatskoj. Također imam i jedan nedovršeni „Božićni oratorij“ na njemački tekst, nekoliko orguljskih improvizacija te nekoliko započetih stvari. Mogu reći da sam se ipak uvijek negdje na rubu bavio duhovnom glazbom, ali ne tako intenzivno kao što sam želio.

Bogato obiteljsko glazbeno nasljeđe

Žz: *Hrvatski glazbenik i život u tuđini?*

S.F.: Živim prilično dugo u Njemačkoj i mogu reći da sam se ovdje u glazbenom smislu prilično ostvario. Profesor sam na Visokoj glazbenoj školi u Essenu i Duisburgu. Član sam također predsjedništva Kölnskog društva za suvremenu glazbu. No budući da nisam ovdje rođen, morao sam se poglavito prvih godina posebno dokazivati kako bi se tu uspio afirmirati. Uvijek sam, međutim, održavao dosta intenzivne kontakte s domovinom tako da svake godine imam tamo snimanje ili održim koncert i to najčešće u Zagrebu.

Žz: *Potječete iz obitelji koja je dala više vrsnih glazbenika?*

S.F.: U mojoj obitelji bilo je kako ranije tako i sada dosta amaterskih glazbenika. Profesionalni glazbenik je bio moj pok. otac Sergije Foretić. Bio je poznati operni pjevač, tenor. Svoju je karijeru gradio u Splitu, Sarajevu, Osijeku, a kasnije je i u Zagrebu. Dugo ga je služio glas, pa je još s 85 godina javno pjevao na koncertima. Osim toga bio je uspješan i kao pedagog. Nekoliko njegovih učenika danas su poznati glazbenici. Njegova sestra, moja tetka, završila je studij glasovira, a i njezina kćer i kćer njezine kćeri također. Unuk jednog mog rođaka je također završio Glazbenu akademiju.

„Hrvatska kultura je magnet koji privlači“

Žz: *Jedan ste od osnivača, te prvi, dugogodišnji predsjednik Hrvatske kulturne zajednice „Colonia croatica“ iz Kölna?*

S.F.: Od osnutka pa do nedavno bio sam prvi dugogodišnji predsjednik „Coloniae croaticae“. Zajednicu smo osnovali 1989. godine. To je bilo vrlo

intenzivno vrijeme rada za Hrvatsku, njezinu afirmaciju i opstojnost. Bio sam predsjednik 11 godina. Nije dobro da jedan čovjek na tom mjestu bude predugo. Danas je predsjednica Jasna Stanišić-Müller. Ja sam na mjestu dopredsjednika. U početku je zajednica brojila 150 članova, a danas nas je oko 30. U vrijeme kad je zajednica osnovana sve su se hrvatske snage aktivirale na obranu Hrvatske te smo činili sve što je moglo pomoći njezinu napretku i opstojnosti. Mogu iskreno reći da smo na području Kölna na tom važnom području jako puno činili. Poznato je da je u to vrijeme radio WDR Köln više naginjao Srbima, a s obzirom da smo bili blizu Bonna, koji je tada bio glavni grad SR Njemačke, mogli smo više izravno kontaktirati s tamošnjim njemačkim političarima. Tako smo, eto, tražili svoje putove. Moram istaknuti također pritom kvalitetnu suradnju s Hrvatskom katoličkom misijom u Kölnu koja nam i danas ustupa prostorije za naše sastanke. Mislim da smo odradili dobar posao i to poglavito onda kad je to Hrvatskoj bilo najpotrebnije. Danas imamo Hrvatsku državu koja sa svojim institucijama preuzima veći dio tih zadataka.

Žz: *I za kraj, na koje načine Hrvati uspjeli u inozemstvu, među koje spadate i Vi, mogu doprinijeti većoj afirmaciji Hrvatske u svijetu?*

S.F.: Svaki naš čovjek u inozemstvu koji kvalitetno radi svoj posao pridonosi većoj afirmaciji Hrvatske. Oni kojima je više dano, od njih se pritom više i očekuje. Zasigurno da u tom pogledu veliku ulogu imaju umjetnici i znanstvenici koji se kreću u intelektualnom krugu zemlje u kojoj žive i rade i na taj način još više mogu učiniti. Posebno je to bilo važno onda kad Hrvatska nije postojala kao samostalna država i kad je često trebalo objašnjavati elementarne stvari. Sve se to može sažeti u jednu rečenicu: važno je da se dozna za Hrvatsku i to po dobru. Ne treba zaboraviti da je kultura jedan važni turistički magnet. Ima, na primjer, zemalja koje nemaju more, a ipak ih turisti posjećuju više od Hrvatske; posjećuju ih zbog njihove povijesti i njihovih kulturnih znamenitosti. Ako bi naše prirodne ljepote zaogrnuili kulturnim omotačem, tada uspjeh zasigurno neće izostati. U tom smislu svatko od nas može učiniti jako puno.

Razgovarao: Adolf Polegubić

Svaki naš čovjek u inozemstvu koji kvalitetno radi svoj posao pridonosi većoj afirmaciji Hrvatske. Oni kojima je više dano, od njih se pritom više i očekuje. Zasigurno da u tom pogledu veliku ulogu imaju umjetnici i znanstvenici koji se kreću u intelektualnom krugu zemlje u kojoj žive i rade i na taj način još više mogu učiniti.

strane. Znaju mi kritičari često reći da se primjećuje da potječem s mediteranskog podneblja. Vjerojatno ima nešto u svemu tome. Sigurno glazba otkriva identitet skladatelja, makar sam skladatelj toga nije ni svjestan. Sigurno je da moji glazbeni postupci upućuju na moje hrvatsko, mediteransko porijeklo.

Žz: *U svom glazbenom opusu usmjereni ste i na duhovnu glazbu?*

S.F.: Na žalost sam manje crkvene glazbe pisao nego sam to u stvari želio. Jedan od razloga je i to što sam relativno spor skladatelj. Osim ove mise imam i jedan gudački kvartet, koji se temelji na gregorijanskim napjevi-

OD 6. DO 8. LISTOPADA U UNTERMARCHTALU KOD ULMA ODRŽAN JE GODIŠNJI PASTORALNI SKUP ZA HRVATSKE PASTORALNE DJELATNIKE IZ ZAPADNE EUROPE

Pred izazovom nove religioznosti

Tema ovogodišnjeg pastoralnog skupa hrvatskih svećenika, đakona, pastoralnih suradnika i suradnika iz Zapadne Europe glasila je „Izazov nove religioznosti“. Predavači su bili dr. o. Mijo Nikić iz Zagreba, mr. fra Josip Blažević iz Vinkovaca i dr. o. Šimun Šito Ćorić iz Solothurna u Švicarskoj.

Godišnji pastoralni skup hrvatskih svećenika, đakona, pastoralnih suradnika i suradnika iz hrvatskih katoličkih misija iz Zapadne Europe o temi „Izazov nove religioznosti“ započeo je u srijedu 6. listopada u Kući za daljnja usavršavanja Milosrdnih sestara u Untermarchtalu nedaleko od Ulma, u organizaciji Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta. Skup je započeo euharistijskim slavljem koje je predvodio predsjednik Vijeća za hrvatsku inozemnu pastvu Hrvatske biskupske konferencije i biskupske konferencije Bosne i Hercegovine, dubrovački biskup mons. dr. Želimir Puljić. Potom je u dvorani oko 150 sudionika pozdravio domaćin, delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj fra Josip Bebić podsjetivši pritom kako su temu ovogodišnjega skupa predložili predsjedatelji regija potaknuti aktualnom situacijom u kojoj se nalazi hrvatska pastva u Njemačkoj i šire. „Činjenica je da mnogi članovi hrvatskih katoličkih zajednica ne nalazeći dovoljno pozornosti, ljubavi, topline u svojim zajednicama iz njih odlaze i ulaze u razne sekte, ili druge kršćanske zajednice. Ne želimo i nemamo pravo okrivljavati bilo koga. Situacija u našim zajednicama je takva kakva jest i ne smijemo se s njom miriti.“

Zahvala za djelovanje među Hrvatima u Zapadnoj Europi

Mons. Puljić je predvodio molitvu u kojoj su se nazočni posebno sjetili pokojnih dušobrižnika vlč. Dragana Čuturića, fra Tihomira Grgata i fra Luke Pogačića. Prenoseći pozdrave okupljenima hrvatskih kardinala Bozanića i Puljića, biskupa obiju hrvatskih biskupskih konferencija te ravnatelja za hrvatsku inozemnu pastvu mr. Pere-Ivana Grgića, mons. Puljić

je kazao: „Ovo je ujedno i prigoda zahvaliti vama koji zauzeto radite i djelujete među našim ljudima u inozemstvu za sve dobro što činite na pastoralnom, kulturnom i karitativnom području. Mi znamo da je iskorijenjenje iz rodnoga kraja, iz domovine uvijek bolno. U tom vidu vaša uloga je još više opterećena dodatnim zaduženostima jer morate preuzeti ulogu i terapijskih centara, često i prve pomoći za ublažavanje tegoba koje tuđina sa sobom nosi. I zbog toga vas potičem, ne umarajte se činiti dobro i u tuđini tkati ono naše prepoznatljivo trojstvo: vjere, kulture i humanitarne djelatnosti.“ Predsjedatelj regije, voditelj Hrvatske

brzog širenja vjerskih pokreta i sekta po čitavom svijetu te kako hrvatske katoličke zajednice u Zapadnoj Europi upravo stoga stoje pred izazovom drukčijeg i zauzetijeg pristupa u svom pastoralnom djelovanju.

Predavanje o temi „Slika Boga u vjerskim sljedbama i pokretima“ održao je dr. o. Mijo Nikić iz Zagreba. Istaknuo je kako novi religiozni pokreti i vjerske sekte uglavnom daju prednost afektivnosti pred razumom, a to znači da kod većine dominira neka čudna misterioznost, razni zanos, često na granici histeričnoga ponašanja. Sljedbe u velikoj mjeri njeguju tzv. fundamentalno, nekritičko tumačenje Biblije. „U nemalom broju sljedba odlučujuću

Na skupu se okupilo oko 150 sudionika među kojima je bio i biskup dr. Želimir Puljić

katoličke misije Rottweil vlč. Luka Lucić je kazao kako na području biskupije Rottenburg-Stuttgart djeluje 17 hrvatskih katoličkih misija. Sve je u ime ravnatelja Hrvatske matice iseljenika Nikole Jelinčića pozdravio glavni urednik mjesečnika „Matica“ Nenad Zakarija. Istaknuo je kako je ta ustanova bila i ostala spona između iseljene i domovinske Hrvatske. Uvod u skup dao je glavni urednik „Žive zajednice“ dr. Adolf Polegubić istaknivši kako Crkva danas stoji pred ozbiljnim pitanjem o razlozima tako

ulogu igra objava i proroštvo, ekstatične pojave i opsjednutost nadosjetilnim. Većina tih pokreta ima živoga karizmatškoga vođu koji je vrlo autoritativan i često traži posvemašnju poslušnost. Program tih pokreta je šarolik: od neokršćanskih do protukršćanskih stavova.“

„Terapeutski alternativni pokreti — pastoralno teološki izazov“ naziv je predavanja mr. fra Josipa Blaževića iz Vinkovaca koji je između ostalog kazao: „U konvencionalnoj medicini prisutan je nedostatak respek-

tiranja duhovne komponente, a u te-rapeutskim alternativnim pokretima ističe se duhovna dimenzija bolesti. Pritom je pojam duha kontrovezno interpretiran." Među smjernicama au-tor predlaže uprisutnjenje svijesti o kršćanskom smislu patnje kako ga iz-laže papa Ivan Pavao II. u dokumen-tu „Spasonosno trpljenje“ te predla-že žurno razvijanje terapijske teolo-gije. U drugom predavanju „Izazov joga za kršćanstvo mr. o. Blažević je ustanovio da se jogu na Zapadu pro-miče pod tri vida: kao gimnastiku, kao sredstvo sjedinjenja s Bogom, ili i kao gimnastiku i kao sredstvo posti-zanja sjedinjenja s Bogom. U kontek-stu „New Agea“ joga se nameće kao „filter za ideje novog doba“. Jogu je predavač definirao kao zajedničko ime za sve indijske tehnike putem koj-ih se postiže oslobođenje (moks) od iluzije (maye) i ciklusa uvijek no-vih rađanja (samsare) u svrhu posti-zanja blaženstva (nirvane) pri čemu je objasnio svaki pojam ponaosob. Ukazao je na sadržaj Pisma Kongre-gacije za nauk vjere o nekim vidovi-ma kršćanske meditacije u kojemu je izložen i katolički stav prema jogi.

Nezdrave dimenzije određenih vidova religioznoga

O opasnostima devijantne reli-gioznosti u karizmatiskim i sličnim po-kretima govorio je dr. fra Šimun Šito Ćorić iz Solothurna u Švicarskoj. Iz-među ostalog je kazao: „Koliko god religioznost nedvojbeno imala iscjeti-ljski karakter i bila značajan ele-ment u postizanju i očuvanju dušev-nog zdravlja, valja upozoriti i na mo-guće nezdrave dimenzije određenih vidova religioznoga i onoga što se uz vjeru veže, primjerice fenomen okultnih pojava“. Upozorio je na po-gubnost za duševno zdravlje vanjske religioznosti kao i na rezultate psiho-loških istraživanja o mogućem reli-gijskom induciranju psihičkih smet-nja. Osvrnuo se također i na negativ-ne utjecaje nezdrave religioznosti u svagdašnjem osobnom i društvenom životu. Posebno je govorio o tipovi-ma religijskih smetnja u međuljud-skim odnosima, te o karakteristikama religioznosti koje doprinose neuspje-hu u borbi sa životnim zahtjevima. Svoje iscrpno predavanje završio je govorom o najčešćim opasnostima devijantne religioznosti u karizmat-skim pokretima, kojih očito nije malo.

Predavači (zdesna): mr. o. Josip Blažević, dr. o. Mijo Nikić, dr. o. Šimun Šito Ćorić za-jedno s delegatom o. Josipom Bebićem za vrijeme završne rasprave

Isus Krist — donositelj žive vode

Posljednje predavanje na skupu održao je dr. o. Nikić pod nazivom „Isus Krist — donositelj žive vode — crkveno promišljanje o New Ageu“. Predavač je između ostalog kazao kako je Katolička Crkva preko svojih institucija u Vatikanu, koje se brinu za čistoću vjere, tražila od nacional-nih biskupskih konferencija da odgo-vore na pitanje o razlozima širenja vjerskih pokreta i sekta po čitavom svijetu. Na taj upit stigli su u Vatikan odgovori od 75 biskupskih konferen-cija diljem svijeta. Prema njima, raz-lozi za nastanak vjerskih sljedba su sljedeći: traganje za pripadnošću, za odgovorima, za cjelovitošću, te za kulturnim identitetom; potreba za pri-znanjem i osobitošću, traganje za transcendencijom, potreba za duhov-nim vodstvom, potreba za vizijom tj. novim svijetom te potreba za sudjelo-vanjem i angažmanom. „New Age kao globalna mreža raširena po čita-vom svijetu zahvatila je također i mnoge vjernike katolike kojima je bi-la potrebna pomoć u razlikovanju du-hova kad je u pitanju taj pokret i sve što se nalazi u njegovoj mreži.“

Crkva je dokumentom „Isus Krist — donositelj žive vode — crkveno promišljanje o New Ageu“ izišla ususret svojim vjernicima i ukazala na očite kao i skrivene zablude koje su prisutne u tom globalnom pokretu. „Dokument jasno daje do znanja da nije moguće vjerovati i u Krista i u Vodenjaka. Ovo je situacija, kaže dokumnet, u kojoj se stoji ili na jed-noj ili na drugoj strani.“ Nakon pre-davanja sudionici skupa uključili su se u vrlo plodnu završnu raspravu.

U srijedu 6. listopada u popodne-vnim je satima priređeno studijsko putovanje u marijansko svetište Zwie-falten u koje Hrvati katolici iz bisku-

pije Rottenburg-Stuttgart svake godi-ne u velikom broju rado hodočaste te u središte biskupije, u Rottenburg. Imali posebno čast, jer im je sam bi-skup Gebhard Fürst govorio o povije-sti katerale i biskupije, a pozdravio ih je i referent za dušobrižništvo ka-tolika drugih materinskih jezika u toj biskupiji prelat Jürgen Adam.

U četvrtak 7. listopada u večer-njim satima priređena je duhovno-kulturna večer posvećena 300. obljetnici fra Andrije Kačića Miošića, u go-dini koju je Ministarstvo prosvjete proglasilo „Kačićevom godinom“, u organizaciji Hrvatskoga dušobrižnič-kog ureda iz i Hrvatske matice iselje-nika. O Kačiću je govorio i Kačića glumio glumac iz Zagreba Tomislav Martić. Tijekom večeri predstavljeni su također i zbornik radova s prošlo-godišnjeg skupa „Suvremeni pristup Bibliji“, knjiga propovijedi i razmatra-nja uz nedjeljna i blagdanska Evan-delja Godine A „Uvijek na putu“ stal-noga đakona u HKM Giessen Mate Valjana, te knjiga dr. o. Nikića „Psi-hologija obitelji“. U glazbenom di-jelu nastupili su: tenor Ivan Turšić i so-pranistica Dijana Antunović iz Stutt-garta uz pratnju na glasoviru Mo. Ivana Žana te zbor sastavljen od su-čenika i pastoralnih suradnika i su-radnika pod vodstvom dr. o. Ćorića.

U petak 8. listopada sudionike je pozdravio i nacionalni ravnatelj za dušobrižništvo katolika drugih mate-rinskih jezika Njemačke biskupske konferencije vlč. Wolfgang Miehle. Sve je upoznao s aktualnom proble-matikom Crkve u Njemačkoj, pogla-vito s onim što se odnosi na zajedni-ce drugih materinskih jezika. Mo. Žan je nekoliko riječi kazao o potre-bi poboljšanja liturgijskog pjevanja. Sudionici su se ujedno složili da se zajednička čestitka sa skupa uputi novome hrvatskom biskupu Martinu Vidoviću.

Tekst i snimci: A.P.

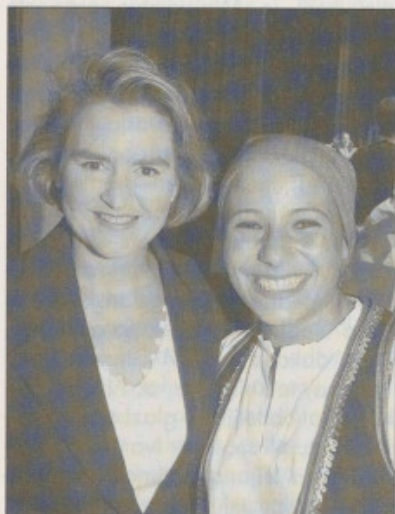
FRANKFURT

Festival hrvatske pjesme i plesa

Na festivalu se predstavilo 13 folklornih skupina iz hrvatskih katoličkih misija u Njemačkoj

Trinaesti po redu Hrvatski folklorni festival skupina iz hrvatskih katoličkih misija iz Njemačke održan je u subotu 2. listopada u „Stadthalle Bergen“ u Bergen Enkheimu u Frankfurtu na Majni u organizaciji Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta i frankfurtske Hrvatske katoličke župe „Ota Ante Antić“. Na svečanosti se okupilo oko 2000 posjetitelja.

Na festivalu, koji je započeo Službom riječi, hrvatskim pjesmama, plesovima i kolima predstavilo se trinaest folklornih skupina iz hrvatskih katoličkih misija „Stuttgart-Bad Cannstatt, Gaggenau/Rastatt, Frankfurt, Stuttgart-Zentrum, Duisburg, Aachen, Wiesbaden, Köln, Mühlheim/R.“.

Kroz program je uspješno vodila Irena Balić (lijevo). Na slici s jednom od sudionica Smotre.

Pforzheim-Bruchsal, Düsseldorf, Göppingen i Ulm. Službu riječi predvodio je predsjednik Vijeća za hrvatsku inozemnu pastvu Hrvatske biskupske konferencije i Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine, dubrovački biskup mons. dr. Želimir Puljić zajedno s delegatom za hrvatsku pastvu u Njemačkoj fra Josipom Bebićem i skupinom mladih iz HKM Wiesbaden predvođenih pastoralnom suradnicom s. Auksilijom Milić. Mons. Puljić je u prigodnoj riječi kazao: „Večerašnji skup glazbe, igre i plesa dobra

Medalje je predstavnicima skupina podijelio mons. dr. Želimir Puljić, a spomenice delegat o. Josip Bebić

je prigoda, ne samo približiti nas jedne drugima koji smo raseljeni po različitim dijelovima gostoljubive zemlje Njemačke, već će nas on i putem ovih različitih odijela, glazbenih uradaka i instrumentalnih glazbala koji čine naš folklor, pjesmu i tradiciju, približiti još više našim narodnim korijenima, prepoznatljivim i utjelovljenim u zvucima 'Lijepe naše'. Neka nas to sve približi Bogu — začetniku svakog dobra bez kojega ne možemo ništa učiniti.“

Očitovanje vjerske i kulturne pripadnosti

Prije nego je otvorio festival, delegat o. Bebić uputio je svima riječi dobrodošlice, poglavito dugogodišnjem delegatu za hrvatsku pastvu u Njemačkoj fra Bernardu Dukiću, koji je i započeo s folklornim festivalima u

Njemačkoj, te članovima folklornih skupina zajedno s njihovim voditeljima, svećenicima i pastoralnim suradnicama i suradnicima.

Potom se u ime limburgskog biskupa dr. Franza Kamphausa obratio i referent za dušobrižništvo katolika drugih materinskih jezika u biskupiji Limburg Werner Heukäuffer koji je posebno istaknuo dva prepoznatljiva znaka Hrvata katolika, a to su u svakoj prilici njihova očitovanja vjerske i kulturne pripadnosti, o čemu svjedoči i sam festival.

Na kraju vrlo uspješnog festivala predstavnicima folklornih skupina medalje je podijelio mons. Puljić, a spomenice delegat o. Bebić. U tijeku festivala gostima se pridružio i generalni konzul Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Frankfurtu Petar Uzorinac s obitelji.

Tekst i snimci: A. Polegubić

Gosti i gledatelji napeto su pratili tijek nastupa folklornih skupina

FRANKFURT Trideset i peta obljetnica hrvatskog folklora

U subotu 3. listopada u „Stadthalle Bergen“ u Bergen Enkheimu u Frankfurtu nakon 13. hrvatskoga folklornog festivala Hrvatska je katolička župa „Otac Ante Antić“ 4. po redu akademijom pod geslom „U službi Crkvi, Bogu i čovjeku“ proslavila 35. obljetnicu hrvatskog folklora u Frankfurtu. Festival i proslava obljetnice folklora u Frankfurtu održani su u organizaciji Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta i te frankfurtske hrvatske katoličke župe. Sve je na početku pozdravio župnik fra Petar Vučemilo, a

di rado okupljaju, mole i slave. Izrekao je i čestitku u ime Vijeća za hrvatsku inozemnu pastvu HBK i BK BiH.

Ukratko je na 35-godišnje djelovanje hrvatskog folklora u Frankfurtu podsjetio počasni predsjednik dr. Josip Lucić koji je zajedno s fra Bernardom Dukićem još 1969. godine počeo okupljati Hrvate katolike u folk-

završno kolo iz opere „Ero s onoga svijeta“; C i D-skupina plesove iz Međimurja i Posavine; Veterani-A „Slavonsko kolo“, A-skupina „Hercegovački Lindo“, B-skupina plesove iz Baranje, dok su veterani-B izveli završno kolo iz baleta „Davo u selu“ u koreografiji Hrvoja Ježića.

Na kraju je župnik o. Vučemilo uručio priznanja za aktivno sudjelovanje u životu župe u radu s mladima: Mirjani Ivošević, Katarini Jurčević, Franji Akmađi, Silviji Bosnić, Marijani Lubina te Goranu i Ireni Balić.

Ukrašeni Papin blagoslov predao je o. Dukiću, dr. Luciću te ljubici Markovica-Baban, dok je rukovetom cvijeća zahvalio koreografu Hrvoju Ježiću.

Kroz program je vrlo uspješno vodila Irena Balić, a u zabavnom dijelu nastupio je pjevač Jasmin Stavros i VIS „Naranča“.

Sutradan, u nedjelju 3. listopada, zahvalno euharistijsko slavlje u povodu 35. obljetnice hrvatskog folklora u Frankfurtu u punoj katedrali sv. Bartolomeja predvodio je mons. Puljić u zajedništvu s delegatom o. Bebićem, o. Dukićem i župnikom o. Vučemilom. Slavlje je započelo ophodom kroz crkvu u kojem su sudjelovali i članovi „Croatia ensemble“ u narodnim nošnjama iz raznih krajeva u kojima žive Hrvati. Mons. Puljić je u propovijedi posebno podsjetio na riječi pape Ivana Pavla II. koji neumorno ponavlja kako je rascjep vjere i kulture bio prava drama dvedesetog stoljeća. „Ona se na žalost osjetila i na našem tlu. Posebice u vremenu teškog komunističkog iskustva kad se pokušalo Crkvu stjerati u sakristiju i omalovažiti njezinu ulogu na području znanosti, odgoja i kulture.“ Pritom je istaknuo kako vjera i kultura idu zajedno te kako je vjera koja ne rađa kulturu mrtva vjera. Ujedno je potaknuo nazočne na molitvu, poglavito molitvu krunice istaknuvši kako je upravo Marija u prošlosti spasila hrvatski narod od različitih zala, te kako se sloboda ne brani samo oružjem, već i molitvom i kulturom.

Slavlje je uvećao župni zbor „Mato Lešćan“, a na kraju mise u katedrali i ispred katedrale izvedeno je još nekoliko glazbenih i folklornih točaka.

Tekst i snimka: A. P.

Prizor s proslave — (zdesna prema lijevu) utemeljitelji folklora dr. J. Lucić i o. B. Dukić, zajedno sa župnikom o. Vučemilom

također i mons. Puljić koji je u toj prigodi istaknuo: „Poznato nam je kako je naš narod raspjevani narod. Naši su ljudi pjevali dok su njive orali i kad su s posla dolazili; kad su želi i žito vršili; kad su grožđe trgali, tještili ga i salijevali; kad su kukuruz brali, rakiju pekli i kuću pokrivali; kad su zaruke sklapali i kad su se vjenčavali; kad su na Misu odlazili te iz crkve blagoslov kući donosili; dok su bitke vodili i pobjedonosno se iz boja vraćali. Pjesma i kolo su bili i ostali sastavnim dijelom njihove svakodnevnice.“ Posebno je izrazio radost što su naše misije u Europi, usprkos teškom životu kojeg tuđina sa sobom nosi, uspijevale kulturnim manifestacijama držati vezu vjere i kulture koja je stoljećima tkala nit hrvatskog kulturnog blaga, folklora i tradiciju, koja je tako bogata i raznolika. Ujedno je čestitao 35. obljetnicu djelovanja folklornih skupina pri Hrvatskoj katoličkoj misiji u Frankfurtu u kojoj se naši lju-

lornoj skupini. Skupinu, koja je 1971. godine dobila naziv „Croatia ensemble“ pratilo je nekoliko tamburaša i harmonikaša. U proteklih je 35 godina stotine djevojaka i mladića iz te hrvatske katoličke zajednice plesalo, pjevalo i sviralo, a današnji naraštaj frankfurtskih folkloraša broji više od 150 članova koji se okupljaju u 4 skupine: veterani (nekada aktivni članovi koji se ponovno rado okupljaju), A-skupina (od 16 do 25 godina), B-skupina (od 13 do 18 godina) i C-skupina (od 6 do 14 godina). Dr. Lucić je uz rukovet cvijeća izrazio zahvalnost o. Dukiću i o. Vučemilu za sve što su učinili u razvoju folklora u Frankfurtu. Zbor frankfurtske župe „Mato Lešćan“ pod vodstvom s. Pavlimire Šimunović i ravnanjem dr. Lucića otpjevao je „Lijepu našu“ i skladbu „Hrvata Bože“, a potom su zbor i folklor izveli skladbu „Moja diridika“. U bogatom programu Veterani i A-skupina „Croatia ensemble“ izveli su

Piše:
Ante
Vučković

Srdite se, ali ne griješite!

Umjesto krive borbe protiv srdžbe valja imati otvoren pogled za nepravde na koje nas ona upućuje.

Većina se ljudi, promatrajući sebe i svoje čine, optužuje za srdžbu. Ako ne svakodnevno, a ono barem u trenucima iskrenosti ili ispovijedi. Kada se vremenski odmaknemo od naših sukoba, uglavnom mislimo kako smo u trenucima srdžbe mogli biti umjereniji i kako smo mogli biti bolji gospodari nad samima sobom. Već je i Aristotel u Nikomahovoj etici pisao kako je lako srditi se, ali kako je to teško prema pravoj osobi, u pravoj mjeri, u pravo vrijeme i s pravim razlogom te kako to, dosljedno, ne može svatko. Postoji duboko i široko suglasje oko potrebe srdžbe i njezine kontrole. Srdžba nas obuzima. Preuzima kontrolu nad nama. Zato je smatramo nerazumnom. Naša je, a oduzima nam kontrolu uma. Dolazi iz nas, a učini nas svojim slugama. Daje nam osjećaj da smo u pravu i u isto vrijeme nas prikazuje bez kontrole, slabima. Srdžba je unutarnji sukob s izvanjskim svijetom ili sa samima sobom. Razlikuje se od mržnje. Mržnja je hladna i ponaša se sasvim razumski. Razumski, ali destruktivno, uništavajuće, ubojito. Srdžbu shvaćamo gotovo kao izvanjsku silu koja nas obuzme neko vrijeme i onda opet napusti. Mržnju, naprotiv, razumijemo kao svjesno predanje razornoj sili koja se koristi umom. Srdžba oduzima umu kontrolu, mržnja ga podjarmi. Srdžba ne računa s umom, mržnja računa, planira, smišlja. I zato je na sudu srdžba olakšavajuća, a mržnja otežavajuća okolnost. Mi lakše oprostimo čovjeku kojega je obuzela srdžba i u zaslijepljenosti učinio zlo negoli onome koji ga je, nošen mržnjom, dugo smišljao. Srdžba tako nije glavni problem. Problem je njezina mjera. Jer, postoji i dobro došla srdžba. Pravedna srdžba, primjerice. Pravedna je srdžba reakcija na nepravdu. Gdje postoji nepravda srdžba je ne samo opravdana, nego često puta i jedini način da nepravda prestane. Kako je srdžba iskustvo gubitka kontrole nad samim sobom, teško nam je povjerovati u kontroliranu srdžbu. Tako se može dogoditi da svaku srdžbu vezemo uz osjećaj krivnje. Srdim se. Gubim kontrolu, a ne bih smio. Kriv

sam. Na taj način sama srdžba postaje problem. Sada se više ne bavim onim što je izazvalo srdžbu, nego srdžbom samom. Od potrebe da srdžbi nađem pravu mjeru sada samu srdžbu smatramo problemom. Što se dogodi s ovim premještanjem naglasaka? Što se dogodi kada je srdžba po sebi obilježena krivnjom?

Potisnuta srdžba

Potisnuta se srdžba vrlo često pretvori u razornu snagu koja obuhvaća dušu, tijelo i odnose. Kada srdžbi oduzmemo pravo postojanja, onda prestaje problem prave mjere. No, redovito rezultat nije nestanak srdžbe, nego njezino iznenadno prekomjerje. Tako nas iznenadi netko tko se godinama činio blagim, mirnim, jakim, strpljivim. Odjednom, bez nekog vidljivog i shvatljivog razloga reagira protiv svih očekivanja i na neprimjeren način. Što se dogodilo? Pogledamo li malo pozornije na prošlo razdoblje, opazit ćemo kako nije bio blag, nego prestrašen, ne strpljiv, nego bojažljiv, ne jak nego s osjećajem manje vrijednosti. Iznenaduje, međutim, kako se potiskivanje srdžbe i strahovi lako kriju pod veo vjere i pobožnosti. Postoji shvaćanje kršćanstva kao nijemoga podnošenja nepravdi. Kršćanstvo bi se tako sastojalo od strpljivoga i nijemoga podnošenja nasilja, nepravdi i zala s nadom da će Bog jednom sve naplatiti i da će budući život obilno nadoknaditi sadašnje nedaće. Glavna bi krepost bila strpljivost. Snaga podnošenja. Lik u kojemu se prepoznaje ovakvo shvaćanje kršćanstva je lik Isusa koji strpljivo nosi svoj križ, nijemo podnosi uvrede i pušta da ga se razapne i ubije. Životne nepravde su onda životni križ kojega valja nositi prema Isusovoj riječi da valja uzeti svoj križ i ići za njim.

Povjerujemo li u srdžbu kao grijeh, koliko li iznenađenja kada u Novom zavjetu nađemo na Pavlove riječi: „Srdite se, ali ne griješite! Sunce nek ne zađe nad vašom srdžbom i ne dajte mjesta đavlu“, (Ef 4, 26-27). Pavao razlikuje srdžbu i grijeh. Već

je i to naznaka kako nije svaka srdžba grijeh. I, drugo, Pavao vidi problem u srdžbi koja prelazi u noć. Ovo je važna slika. Ukoliko srdžba ne nađe svoj izlaz do konca dana, ona ostaje u duši i preko noći. Pavao ovom slikom veli kako neizrečena srdžba malo po malo obuzima dušu. Mi spavamo, a ona djeluje u nama. Kada nas upozorava da sunce ne zađe nad našom srdžbom ne misli prvenstveno na zabranu srdžbe, nego na to da izidemo na kraj s njom što prije, da se suočimo s njom na svjetlu, da joj ne pustimo da djeluje u mraku.

Ostavimo li je pod svojim krovom dok sami spavamo, ona preuzima kontrolu nad našim osjećajima i našom dušom ne samo za kratko vrijeme, nego na duge staze. Od straha da ne izgubimo kontrolu zbog trenutne srdžbe koju smatramo grijehom gubimo život. Boreći se da nas ne obuzme puštamo joj slobodan prostor u cijeloj duši. Marko donosi izvještaj kako je Isus jedne subote ušao u sinagogu, vidio čovjeka usahle ruke, pozvao ga u sredinu i upitao farizeje „je li subotom dopušteno činiti dobro ili činiti zlo, život spasiti ili pogubiti“, (Mk 3,3).

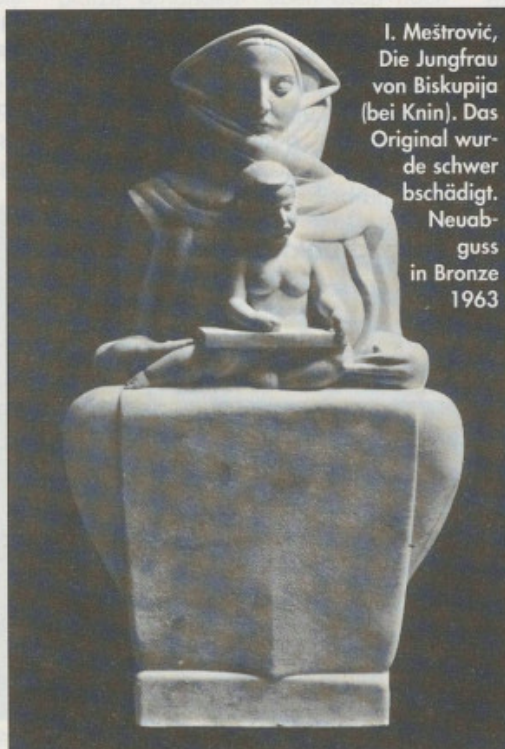
Farizeji su već vrebali što kani učiniti s namjerom da ga optuže. Kada mu nisu dali odgovora, bio je, veli Marko, „ražalošćen okorjelošću srca njihova“ te ih „srdito ošinu pogledom“ (Mk 3, 5) prije negoli je izliječio ovog čovjeka. Srdi se, ali ne gubi kontrolu. Ne boji se srdžbe. Vlada njome. Njegova je srdžba, izrečena pogledom, bila na pravom mjestu i u pravo vrijeme. Farizeji su šutjeli, a bili su već bijesni na njega i prije nego li je te subote izliječio bolesnoga čovjeka. Njihova će neizrečena srdžba eksplodirati u volji da ga se ubije, a njegova izrečena će pokazivati kako on svoja djela ne čini reagirajući na odbijanje ili prihvatanje drugih, nego jedino stoga jer želi činiti Očevu volju. Umjesto krive borbe protiv srdžbe valja imati otvoren pogled za nepravde na koje nas ona upućuje.

Im schützenden Schatten der Muttergottes

Verehrte Leserinnen und Leser!

Es liegt in der Natur des Menschen, alte Werte zu hinterfragen und nach neuen zu suchen. Hierbei handelt es sich keineswegs um eine Besonderheit unserer heutigen Generation. Nicht selten kommt es indessen bei solchen Veränderungen vor, dass Wertvolles vergessen oder verworfen wird, bis es nicht durch Zufall oder aufgrund des Bedarfs, weil danach gesucht wird, wieder entdeckt und sein wahrer Wert beleuchtet wird. Etwas ähnliches hat sich durch die Geschichte hindurch mit der Verehrung der Gottesmutter Maria ereignet. Einige Christen, aber auch einige christliche Kirchen haben den Marienkult gering geschätzt und den anderen zum Vorwurf gemacht, insbesondere uns Katholiken, wir würden zu sehr die Muttergottes verehren und ihr innerhalb der Heilsgeschichte einen Platz zuerkennen, der ihr nicht zusteht. Manches Mal erklärte man das sogar mit der Sentimentalität der slawischen Seele. Dieselben sagen dann auch, dass die slawischen Völker jene verwandtschaftliche Ausdehnung (Dimension) der Verehrung der Mutter als Frau und Mutter in die Marienverehrung übertragen hätten. Wenn man die 14 Jahrhunderte lange Geschichte unseres Volkes betrachtet, dann kommt man zu der Überzeugung, dass dem so ist. Die gesamte Spanne dieser Wahrheit hat vielleicht am treffendsten unser großer Künstler, Ivan Meštrović, ausgedrückt, als er anlässlich der Einweihung der Marienkirche im Dorf Biskupija bei Knin 193...(?) niederschrieb „Unsere Erde hat unsere Andenken bewahrt, die Gottesmutter unser Geblüt“. Das ist jene archäologische Lokalität, an der das älteste Marienbild in der Geschichte der kroatischen Kunst gefunden wurde, das als Urbild der Gottesmutter des großen kroatischen Gelöbnis-

ses bezeichnet wird. Die Kirche, die nun neben den Überresten der Zvonimir-Basilika der hl. Maria steht, ist, soweit es mir bekannt ist, die einzige Kirche, die nach den Zeichnungen von Ivan Meštrović und im Auftrage des südkroatischen Franziskaners Pater Bernardin Topić erbaut wurde.

I. Meštrović,
Die Jungfrau
von Biskupija
(bei Knin). Das
Original wurde
schwer
beschädigt.
Neuabguss
in Bronze
1963

Es ist Mittag. Ich sehe die Kirche offen.
So trete ich ein.

Mutter Christi,
ich komme nicht, um zu beten.
Ich habe nichts zu geben und weiß nicht,
um was ich bitten soll.
Ich will dich nur sehen, Mutter.
Dich sehen, vor Glück weinen und wissen,
daß ich dein Kind bin, daß du da bist.
Nur einen Augenblick will ich bei dir sein,
hier sein, wo du bist, Maria.
Denn du bist schön und unbefleckt,
die Frau voll der Gnade, erschienen aus Gott
im Morgenglanz seiner Herrlichkeit,
unsagbar rein,
da du die Mutter Jesu Christi bist.
Weil du da bist, für immer da bist,
ganz einfach, weil du Maria bist,
du Mutter Jesu Christi,
danken wir dir.

Paul Claudel

Über diese Kirche kann man sagen, dass sie eine Märtyrerin ist. Zwei Mal wurde sie in zwei Kriegen, im Zweiten Weltkrieg und im letzten Heimatkrieg, zerstört. Über die Skulptur von Meštrović, die Muttergottes von Biskupija, kann man ebenso sagen, dass sie eine Märtyrerin ist. Während der Zeit des Zweiten

Weltkrieges spielte man mit dem abgerissenen Haupt der Gottesmutter eine Art Kugelstoßen. (Heute befinden sich die Überreste dieses Originals von Meštrović im Franziskanerkloster auf der kleinen Insel Visovac inmitten des Flusses Krka, unweit von Drniš beziehungsweise Šibenik.) Die geschichtlichen Erfahrungen anderer slawischer und Mittelmeervölker liefern ähnliche Zeugnisse. Maria ist als Mutter mit ihren Kindern zu Beginn unserer Geschichte anwesend, sie ist Mitleidende in unseren geschichtlichen Leiden und Ungerechtigkeiten. Sie ist diejenige, die wir am häufigsten bitten, dass sie uns wie eine Mutter an der „Schwelle zur Ewigkeit“ erwarte. Die Geschichte und die Gegenwart, die Zukunft und die Ewigkeit, liegen für uns Christen, Katholiken und Kroaten, auf persönlicher, nationaler und kirchlicher Ebene, im schützenden Schatten der Gottesmutter. Daher schenken wir ihr im Oktober, in den prachtvollen Farben des reifen Herbstes, unsere Marienandachten.

Wir dürfen uns fragen: Ist nicht heutzutage das Urbild Marias aus Biskupija ein uralter und immer neuer Anstoß, um im Rahmen der Oktoberandachten erneut die Rolle der Gottesmutter in unserer eigenen Geschichte aufleuchten zu lassen, ein neuer Anstoß, um in der Frau die Mutter zu verehren und in jeder Mutter die Frau?

In diesem Sinne, liebe Leserinnen und Leser, wünsche ich Ihnen alles Gute.

Ihr P. Josip Bebić, Delegat

FRANKFURTER BUCHMESSE

Faszination Lesen oder antiquiertes Relikt?

Die Bedeutung des Lesens bleibt aber trotz der Medienvielfalt unbestritten wichtig. Ob das Lesen jedoch zur Faszination wird oder zum verstaubten Relikt, hängt von jedem Einzelnen ab.

Die größte Buchmesse der Welt vom 06.10. bis 10.10.2004 in Frankfurt a.M. mit mehr als 6.600 Ausstellern aus über 100 Ländern und über 350.000 frischgedruckten Titeln macht es wieder bewusst, dass das Buch nicht auf dem Medienabstellgleis steht. Der Schwerpunkt der diesjährigen 56. Buchmesse ist die Arabische Welt, die eine Annäherung und eine Brücke zwischen Ost und West bilden soll. Im Blickpunkt der Öffentlichkeit steht insbesondere auch der Literaturnobelpreis an die österreichische Autorin Elfriede Jelinek, sowie die Verleihung des Friedenspreises des Deutschen Buchhandels an den ungarischen Schriftsteller Peter Esterhazy für seinen literarischen Umbruch in Osteuropa. Trotz der Hochstimmung und positiven Bilanz der Frankfurter Buchmesse ist es dennoch kein Geheimnis mehr, dass es den Verlagen nicht besonders gut geht, denn die problembehaftete marktpolitische Situation wirkt sich auch dementsprechend auf den Kulturbereich aus.

Auswirkungen veränderter Alltagsgewohnheiten

In Zeiten wirtschaftlicher Krisen und der immer größer werdenden Konkurrenz der technologischen Medien und deren rasanten Entwicklung scheint das Buch manchmal ein antiquiertes Modell einer vergangenen Zeit darzustellen. Die Menschen greifen allzu oft eher zu einem „schnelleren“ Zeitvertreib durch den Fernseher oder zu einem Computerspiel. Das Internet als Informationsportal hat auch seine Reize und ist zudem relativ „leicht und schnell“ bedienbar.

Bei diesen gesellschaftlichen Veränderungen der Alltagsgewohnheiten stellt sich die Frage nach der Zukunft des Buches bzw. Lesens. Nur ein bewusster Umgang und eine kritische Einstellung zu der Massenmedienberieselung können dabei den Stellen-

wert des Lesens bestärken. Denn, in früheren Zeiten war das Lesen nur einer privilegierten Schicht zugänglich und das Buch als solches barg ein hohes Bildungspotential. Diese positive Wertschätzung ist heutzutage nahezu völlig in den Hintergrund geraten.

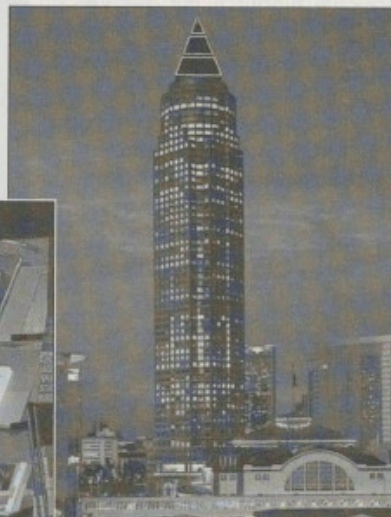
Unabhängig davon, sollte man sich bewusst damit auseinandersetzen, und eine „Lesetradition“ entwickeln und beibehalten.

Vorbildfunktion der Eltern

Eltern sollten ihre Kinder sehr früh mit dem Buch bekannt machen, weil dies für die Zukunft sehr prägend sein

Zeit-Nehmen für ein gutes Buch, das Zurücklehnen und Abtauchen in eine Welt der Lektüre muss man lernen und bewusst steuern, sonst unterliegt man dem Trugschluss der schnelleren Bedienbarkeit anderer Medien. Jeder hat es selbst in der Hand, ein Buch in die Hand zu nehmen oder durch einen Mausklick oder etwa einen Knopfdruck weiterzuschalten. Sicherlich ist

kann. Das Vor-Lesen der Eltern bildet die Grundlage einer positiven LeseEinstellung und weckt das Interesse und die Neugierde des Kindes. Lesen ist auch ein wichtiger Teil des Verstehens. Es fördert das Denken und die Konzentration, schult die Fähigkeit längeren Gedankengängen zu folgen und Kausalzusammenhänge zu erkennen. Wenn Bücher und Lesen zum normalen Familienalltag gehören, entwickelt sich die Lesefreude relativ einfach und wird zur Selbstverständlichkeit.

Früher offenbarte sich die „Welt“ durch Bücher — das darf man nicht vergessen. Es hängt nur vom persönlichen Umgang ab, ob das heute, natürlich in einer relativierten und angemessenen Form, auch möglich ist. Sicherlich ist es heute schwierig bei diesem Medienwirrwarr und Zeitmangel eine vernünftige Balance zu halten, weil lesen auch Zeit einfordert. Sich-

es einfacher sich eine CD-Rom oder einen Klassiker im Schnellverfahren „reinzuziehen“, aber es ist nicht vergleichbar mit einem gedruckten und gebundenen Exemplar. Der moderne Trend des „Verschlingens“, das muss man sich immer vergegenwärtigen, ist zwar permanent existent, doch eine Rückbesinnung auf das Lesen und die Intensität des Gelesenen wird erst dadurch möglich. Die Kraft des geschriebenen Wortes ist im Grunde nicht ersetzbar. Trotz des schnelllebigen Alltags und des rasenden Tempos heutzutage kann das Lesen ein Ruhepol sein und ein bewusstes Abschalten von diesem Alltag darstellen.

Die Bedeutung des Lesens bleibt aber trotz der Medienvielfalt unbestritten wichtig. Ob das Lesen jedoch zur Faszination wird oder zum verstaubten Relikt, hängt von jedem Einzelnen ab.

Željka Čolić

Multitasking

In letzter Zeit ließen sich in den Medien vermehrt kritische Stimmen zum Bildungsstand unserer Jugend und zum Bildungssystem in Deutschland vernehmen. Mehrere Vergleichsstudien mit anderen Ländern enthüllten letztendlich die Tatsache, dass unser traditionelles dreigliedriges deutsches Schulsystem ausgedient habe und den Zeichen des Wandels am Beginn des 21. Jahrhunderts nicht mehr entspreche. Immer noch sei es den jungen Menschen in Deutschland nur erschwert möglich, berufsbildende und allgemeinbildende Abschlüsse gleichzeitig zu erwerben und viel zu stark präge das industriekulturelle Handlungsprinzip des Alles-der-Reihe-nach heutzutage noch die Ausbildung.

Will man nun erfahren, um welche Zeichen des Wandels es sich hierbei handelt und auf welche Wege uns die postmoderne Informations- und Wissensgesellschaft in Sachen Ausbildung und Beruf führt, ist es sehr aufschlussreich, einmal einen Blick in die Stellenanzeigen der Tageszeitungen zu werfen. Studiert man das Anforderungsprofil, dass an die Bewerber und Bewerberinnen gestellt wird, so versteht man sehr schnell, wie sich die Welt der Arbeit verändert und welche Kompetenzen in der heutigen Zeit gefragt sind. Die Schlussfolgerung lautet wie folgt: Wer dem Zeitgeist seine Reverenz erweisen möchte, der muss heutzutage insbesondere eins können: mehrere Dinge auf einmal.

Multitasking heißt ein Stichwort der Zukunft und wird heute nicht nur bereits von allen Büroarbeitskräften verlangt. Der englische Begriff multitask stammt ursprünglich aus dem EDV-Bereich und kann mit dem Begriff Mehrfachaufgabe übersetzt werden. Er beschreibt die Fähigkeit, mehrere Arbeitsvorgänge gleichzeitig beherrschen und erledigen zu können.

Parallel-Arbeit ist aber nicht nur im professionellen sondern auch im privaten Bereich sehr verbreitet, wenn wir beispielsweise beim Essen fernsehen und gleichzeitig die familiäre Kommunikation pflegen, während der Autofahrt telefonieren, gleichzeitig die verschiedenen Signale des hochtechnisierten Armaturen-

bretts verfolgen und nicht zuletzt die Straße im Blick behalten. Die verdichtete Welt der Parallelverarbeitung braucht Menschen, die in der Lage sind, aktiv und flexibel die multifunktional hochgerüsteten Arbeitsplätze zu bedienen und die es ebenfalls verstehen, sich auf veränderte Anforderungen immer wieder aufs Neue einzustellen. Multifunktionale Arbeitsplätze verlangen eben auch nach multifunktionalen Anwendern. Für ihre Multitasking-Umgebungen und für ihre flexibilisierten Organisationsabläufe suchen die Unternehmen daher vielseitig einsetzbare Arbeitskräfte.

trägt. Der Mechatroniker ist ein „Vielseitigqualifizierter“, der gleichzeitig Fachkenntnisse der Informatik, der Elektronik und der Mechanik besitzt. Ein unverzichtbarer Allrounder in einer Arbeitswelt, in der das Produktivitätsmodell Entgrenzung und komplexes Denken heißt.

Wenn sich unser gesamtes Leben so vielseitig und komplex gestaltet, wir vieles gleichzeitig tun, sei es, dass wir mehrere Jobs ausüben, verschiedene Projekte zur gleichen Zeit bearbeiten — berufliche wie private —, wenn wir zudem auch noch mehr als eine einzige enge Beziehung pfe-

Foto: A. Polegubić

Was erwarten kroatische Studenten in Deutschland?

Und deshalb sind Vielseitigkeit bzw. Mehrfach- oder Doppelqualifikationen wichtige Voraussetzung für ein abgerundetes und erfolgversprechendes Bewerberprofil. Gesucht werden zum Beispiel oft sogenannte Hybridkompetenzen. Es handelt sich hierbei um die Kombination unterschiedlicher Fähigkeiten. Der Techniker mit kaufmännischen Kenntnissen ist ebenso gefragt wie der Medienprofi mit betriebswirtschaftlicher Ausbildung, der seine vorzüglichen Fremdsprachenkenntnisse natürlich im Ausland erworben hat. Die Verquickung solcher unterschiedlichen Qualifikationen und Kompetenzen äußert sich auch in der Entwicklung ganz neuer Berufe. Die Berufsbezeichnung „Mechatroniker“ ist z.B. ein solcher neuer Beruf, der die Vielseitigkeit bereits im Namen selbst

gen und uns nicht nur auf einen Wohnort beschränken, welche Auswirkungen wird das auf Dauer auf unsere Identität, auf unser Leben haben?

Es wird auf jeden Fall eine „Mehrfachaufgabe“ werden, ein solches Leben auf die Reihe zu bekommen. Und mit Mehrfachaufgabe sei hier jene zentrale Aufgabe gemeint, die nur durch die Arbeit mehrerer Fachleute zu bewältigen sein wird. Schon jetzt zeichnet sich sehr deutlich ab, dass die Menschen des 21. Jahrhunderts, wie nie zuvor in ihrer Geschichte, von unterschiedlichster Seite beraten, belehrt und begleitet werden müssen, nicht zuletzt um ihren Lebensweg souverän und eigenaktiv gestalten, ertragen und verstehen zu können.

Antonia Tomljanović-Brkić

WETZLAR

HKM Wetzlar prestaje sa samostalnim djelovanjem

Hrvatska katolička misija Wetzlar prestala je samostalno djelovati danom 30. lipnja ove godine. Duhovnu skrb za Hrvate katolike na području Wetzlar i Lahn-Dill-Eder preuzima Hrvatska katolička zajednica Frankfurt dok će duhovnu skrb za Hrvate katolike na području Limburga i Westerwalda preuzeti Hrvatska katolička zajednica Wiesbaden, stoji u povelji objavljenoj u Službenom listu biskupije Limburg koju je 12. srpnja potpisao limburgski biskup mons. Franz Kamphaus. Također biskupovom poveljom potpisanom istoga datuma gasi se i Katolička zajednica španjolskoga jezičnog područja. ■

MOSBACH

Voditelj HKM Mannheim postaje i voditeljem HKM Mosbach

U dopisu Nadbiskupijskoga ordinarijata u Freiburgu od dana 20. srpnja, kojeg je potpisao generalni vikar dr. Fridolin Keck, duhovna skrb za Hrvate katolike na području Hrvatske katoličke misije Mosbach povjerena je Hrvatskoj katoličkoj misiji Mannheim, a voditelj Hrvatske katoličke misije Mannheim vlč. Vinko Radić postaje ujedno i voditeljem Hrvatske katoličke misije Mosbach. U dopisu pomoćnog biskupa Rainera Kluga od 21. lipnja također stoji da će povremeno nedjeljna euharistijska slavlja u HKM Mosbach služiti župnik na njemačkoj župi Mosbach-Lohrbach vlč. Jure Kopic. ■

FULDA

Njemački biskupi pozivaju na integraciju useljenika

U dokumentu Njemačke biskupske konferencije, objavljenom nakon zasjedanja NjBK u srijedu 22. rujna, upućen je poziv na integraciju useljenika u njemačko društvo. U dokumentu koji nosi naslov „Podupirati integraciju — oblikovati suživot” ističe se kako je međusobno prihvaćanje uvjet za mirni suživot. Predsjednik NjBK kardinal Karl Lehmann na predstavljanju toga dokumenta rekao je kako je integracija jedna od središnjih zadaća njemačkoga društva sljedećih godina. Većinsko društvo mora prihvaćati vrijednosti useljenika, ukoliko one nisu u suprotnosti s Ustavom, a useljenici bi se sa svoje strane bili obvezni s razumijevanjem i

uvažavanjem susretati s tradicijama većinskoga dijela društva. Trenutno toga nedostaje s obje strane, rekao je kardinal Lehmann, istaknuvši kako integracija stremi prema suživotu u raznolikosti. Riječ je o uspjelom suživotu, a ne o ravnodušnom bivanju jednih pored drugih. On je pritom izričito pozvao useljenike da budu spremni „doći u našu zemlju” te je u tom smislu pohvalio useljenički zakon koji je donesen u Parlamentu početkom srpnja. Politika i društvo u cjelini računa s činjenicom da je Njemačka odsada useljenička zemlja. Katoličke škole i njemačka Crkva kao poslodavac obvezuju se pojačati napore oko integracije useljenika. IKA

KANADA

Nadbiskup Devčić pohodio hrvatske župe u Istočnoj Kanadi

U ponedjeljak 27. rujna završio je 13-dnevni pastoralni pohod riječkog nadbiskupa i metropolita mons. dr. Ivana Devčića hrvatskim župama u Istočnoj Kanadi; tj. hrvatskim župama u Hamiltonu, Torontu, Oakvillu, Mississaugi, Wellandu i Kitcheneru u Južnom Ontariju, u Ottawi, te hrvatskoj župi u Montrealu i sestrama dominikankama u Sherbrooku u Quebecu, te na američkoj strani hrvatskoj župi u Lackawanni i sestrama milosrdnicama u West Seneci nedaleko Buffala.

Pohod je započeo 15. rujna, a kroz to vrijeme nadbiskup Devčić na tome se području susreo se s hrvatskim pastoralnim djelatnicima i brojnim Hrvatima katolicima s kojima je slavio euharistijska slavlja. PM & MGM

FREISING

O mladima u Srednjoj i Istočnoj Europi

O d 2. do 4. rujna u Freisingu je održan 8. međunarodni kongres „Renovabisa”. Na kongresu, kojeg je otvorio kölnski nadbiskup kardinal Joachim Meisner, bilo je riječi o mladima u Srednjoj i Istočnoj Europi između nade i rezignacije. Znanstvenici su svatko sa svoga motrišta govorili o mladima u zemljama Zapadne, te Srednje i Istočne Europe. O temi „Između nade i rezignacije: mladež kao izazov za Crkvu” govorio je i pomoćni zagrebački biskup mons. dr. Vlado Košić. U radu

skupa između ostalih sudjelovali su i riječki nadbiskup mons. dr. Ivan Devčić, pomoćni sarajevski biskup mons. dr. Pero Sudar, generalni vikar Zagrebačke nadbiskupije prelat Vladimir Stanković, provincijal Franjevačke provincije Bosne Srebrene fra Mijo Dolan te delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj fra Josip Bebić. O temi pod nazivom, „Mladi u Europi — hrvatska perspektiva” govorio je povjerenik za vjerske zajednice Velepostanstva Republike Hrvatske u Berlinu Daniel Glunčić. A. P.

Svečano euharistijsko slavlje u povodu proslave blagdana Gospe Velikoga hrvatskog krsnog zavjeta, u punoj crkvi Presvetoga Trojstva u Sindelfingenu, u nedjelju 19. listopada, predvodio je sarajevski svećenik, glavni i odgovorni urednik „Katoličkog tjednika“ iz Sarajeva dr. Ivo Balukčić u zajedništvu s domaćinom, voditeljem tamošnje Hrvatske katoličke misije fra Marinkom Vukmanom. Slavlje je započelo ophodom kroz crkvu do glavnog oltara, gdje je pred

propasti. Poput silnog mnoštva koji se okupio oko Ivana Krstitelja u pustinskom kraju, uz rijeku Jordan, tako smo se danas u ovoj 'Europskoj pustinji' i mi okupili oko žrtvenika Kristova, oko časnog Gospina lika želeći tako biti u duhu vjere uz našu krsnu rijeku Jadro. Želimo i danas u Sindelfingenu obnoviti, produbiti i učvrstiti našu odanu pobožnost prema Gospi; moliti je da pomogne svom narodu Hrvata, poglavito onome koji još nije na svojim ognjištima, onome

ostali, žive skoro u nemogućim uvjetima i međunarodna zajednica se zaista svim silama trudi da im život učini što težim, kroz razne svoje 'takozvane reforme'. Prateći zbivanja u Republici Hrvatskoj, taktika je potpuno drukčija. Budući da ipak ne mogu očistiti Hrvatsku od Hrvata, onda treba primijeniti drukčije metode. Treba raditi na tome da se Hrvatima u Hrvatskoj oduzme duša."

Slijedila je obnova krsnih obećanja, a mladi u narodnim nošnjama za prikazne darove prinijeli su kruh, vino, svijeću, krunicu, simbol „Mercedesa“ te dres hrvatske rukometne vrste. Na kraju mise, koju je svojim skladnim pjevanjem uvećao misijski zbor pod vodstvom s. Rozarije Ćurić, prisutnima se obratio i nevino osuđeni na 45 godina, od kojih je izdržao 9, haaški uznik Tihomir Blaškić. Zahvalio je svima na pomoći koja je pružena njemu i svim Hrvatima u Haagu, te poglavito na pomoći za vrijeme Domovinskog rata. Slavlje je u popodnevnom satima nastavljeno u dvorani „Klosterseehalle“ u Sindelfingenu pod geslom „Gospe Velikoga hrvatskog zavjeta, čuvaj nam kuću, obitelji naše...". Nakon himne „Lijepa naša“ i tihe molitve za poginule za domovinu i Hrvate nevino osuđene u Haagu, nastupili su članovi malog, srednjeg i odraslog misijskog folklor, folklorna skupina iz HKM Stuttgart te misijska ritmička skupina „Croatia“. Govoreći o „Katoličkom tjedniku“, dr. Balukčić je podsjetio kako je taj list započeo izlaziti 1922. godine te kako je tri puta bio zabranjivan, a onda i danas svoju koncepciju gradi na katolištvu i hrvatstvu. Nakon što je 1945. godine prestao izlaziti, godine 2002. na poticaj kardinala Puljića započelo je ponovno njegovo objavljivanje, a uskoro se očekuje i 100. broj. Nazočnima su se obratili i generalni konzul Bagarić, konzulica Kovač te još jednom general Blaškić kojemu je fra Marinko uručio dresove „Stuttgartern“ nogometaša Solde i Vranješa te sat kao dar te hrvatske zajednice. Organizirana je bogata tombola, a čisti prihod od proslave u iznosu od 3.500 eura bio je namijenjen siromašnim obiteljima s brojn timerom u domovini. U zabavnom programu nastupio je Bruno Baković i „Etno-band“ te popularna skupina „Dalmatino".

Tekst i snimka: A. P.

Misno slavlje predvodio je glavni urednik „Katoličkog tjednika“ dr. Ivo Balukčić u zajedništvu s voditeljem misije fra Marinkom Vukmanom

odljevom Gospinog pralika iz Biskupije kod Knina iz 9. stoljeća, fra Marinko predmolio Gospi prigodne molitve. Euharistijskom slavlju pribivao je nevino osuđeni hrvatski general Tihomir Blaškić sa suprugom te generalni konzul Generalnog konzulata Republike Bosne i Hercegovine u Stuttgartu Dragan Bagarić i konzulica Generalnog konzulata Republike Hrvatske iz Stuttgarta Katja Kovač.

Pozdravljajući nazočne na početku misnog slavlja, fra Marinko je između ostalog istaknuo kako je domovina Hrvatska označena velikim Marijnim prošteništim. „Svaki dio naše domovine ima svoje omiljeno Gospino svetište. Ali lik Gospe Velikoga hrvatskog krsnog zavjeta starije je od svih zavjetnih i čudotvornih njezinih slika i kipova u svim tim crkvama. U najtežim godinama naše povijesti, u prošlom stoljeću taj Pralik koji je u 9. stoljeću bio zaboravljen pod ruševinama u Biskupiji kod Knina, u ruševinama po kojima su gazili tuđinski osvajači, bio je znak da ne možemo

kojeg tjeraju iz Bosne i Hercegovine, onome koji traži svoje nestale sinove, onima koji pate po tamnicama diljem svijeta, od Haaga do svih drugih."

Dr. Balukčić je u nadahntoj propovijedi kazao kako je Bog u povijesti spasenja birao osobe kako bi im povjerio određeni zadatak. „Na temelju naše hrvatske povijesti smijemo promišljati i o izabranju i poslanju hrvatskog naroda koje mu je Bog namijenio da u prošlosti bude 'predzde kršćanstva', a danas najkatoličkiji narod u Europi, kako reče Papin nuncij u Republici Hrvatskoj." Podsjetio je na činjenicu kako je hrvatski narod u svojoj povijesti sagradio više od 8000 crkava i crkvice na slavu Božju te da je svaka osma posvećena Mariji. Dr. Balukčić je istaknuo kako i danas hrvatski narod u Republici Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini, ali i na drugim područjima gdje živi, na svoj način stoji pred optužbom i pod križem, ali uz svoju Majku Mariju. „U Bosni i Hercegovini svakim je danom sve manje Hrvata i katolika. Oni koji su ondje

Personalne promjene u hrvatskim katoličkim misijama u Njemačkoj

U posljednje je vrijeme u hrvatskim katoličkim misijama došlo do promjena osoblja. Kako je vidljivo, neki su pastoralni djelatnici/ce došli iz domovine, neki su se vratili u domovinu, a bilo je i premještanja iz jedne misije u drugu. Onima koji dolaze želimo obilježiti Božjeg blagoslova, a onima koji odlaze zahvaljujemo na svemu što su učinili za dobro Hrvata katolika u ovoj zemlji.

Promjene svećenika

- Iz HKM Augsburg odlaze fra Ivan Prusina (ide u Ticino u Švicarsku) i fra Robert Crnogorac (vraća se u Hercegovačku franjevačku provinciju). Na njihovo mjesto dolaze: fra Ante Pranjić iz Berna i fra dr. Ivan Leutar iz Frohnleithena u Austriji.
- Iz HKM Berlin odlazi fra Jozo Župić na mjesto voditelja HKM Ludwigsburg. Na njegovo mjesto dolazi fra Petar Čirko iz Ludwigsburga.
- Iz HKM Frankfurt odlazi fra Ante Marković u HKM München, a na njegovo mjesto dolazi fra Mladen Marić iz HKM München.
- Iz HKM Freising odlazi fra Josip Božić-Stanić (zbog bolesti odlazi u samostan sv. Gabrijela u München), a na njegovo mjesto dolazi fra Ivan Čugura iz Stuttgarta.
- Iz HKM Ludwigsburg odlazi fra Petar Čirko, a na njegovo mjesto dolazi fra Jozo Župić iz Berlina.
- Nakon što je 1.2.2004. preminuo voditelj HKM Mosbach vlč. Dragan Čuturić, 20.7.2004. voditelj HKM Mannheim vlč. Vinko Radić imenovan je i voditeljem HKM Mosbach.
- Iz HKM München odlazi fra Mladen Marić, a na njegovo mjesto dolazi fra Ante Marković iz Frankfurta.
- Iz HKM Singen odlazi fra Stipe Biško (ide u Zürich), a na njegovo mjesto dolazi fra Dinko Grbavac iz Züricha.
- Iz HKM Stuttgart odlazi fra Ivan Čugura, a dolazi fra Boris Čarić iz domovine.
- HKM Wetzlar je prestala sa samostalnim djelovanjem, a voditelj misije vlč. Mato Aračić vratio se u domovinu.

Promjene redovnica

- Iz HKM Berlin odlaze s. Fabiola Bobaš (odlazi u Podhum kod Livna), s. Jela Marijić (iz dječjeg vrtića) ide u Beč), s. Irena Zeba (iz dječjeg vrtića) ide u Mainz kod časnih sestara franjevkica Bosansko-hrvatske provincije.
- Iz HKM Düsseldorf odlaze s. Majda Ravlić (ide u Tihalljnu), s. Vladimira Vučić (otšla u Slano kod Dubrovnika). Na njihovo mjesto dolaze s. Lucijana Kraljević i s. Marija Martinić.
- Iz HKM Köln odlazi s. Slavica Šimović (ide u HKM Mettmann), a dolazi s. Nevenka Babić iz domovine.
- Iz HKM Mettmann odlazi s. Ana-Marija Biško (ide u Široki Brijeg), a dolazi s. Slavica Šimović iz Kölna.
- Iz HKM Neuss odlazi s. Stjepanka Saraf (ide u Međugorje), a dolazi s. Ljiljana Kovač (stanovat će kod č.s. u Kölnu).
- Iz HKM Stuttgart odlazi s. Mila Topčić (ide u Ston), a dolazi s. Valerija Šimović.
- Iz HKM Stuttgart Bad-Cannstatt odlaze s. Ljuba Božinović (odlazi u okolicu Šibenika) i s. Matija Filipović (odlazi u Kanadu u Windsor), a dolaze s. Anica Cikojević i s. Tarzacija Čolina.

OBAVIJESTI

Nova adresa Hrvatske katoličke zajednice Tuttlingen

Hrvatska katolička zajednica Srca Isusova u Tuttlingenu odnedavno se nalazi na novoj adresi:

Uhland Str. 3, 78532 Tuttlingen;
tel. (07461) 83 89; fax. (07461) 29 79.

Obavijesti se još mogu dobiti radnim danom prije podne u Župnom uredu u Nendingenu; tel. (07461) 24 02; fax. (07461) 16 43 12.

Dobrotvorni koncert Olivera Dragojevića

organizira HKM Sindelfingen 6. studenoga. Koncert će se održati u Stadthalle u Sindelfingenu. Daljnje obavijesti na tel. (07031) 873 133.

Susret mješovitih crkvenih zborova

iz hrvatskih katoličkih misija u Njemačkoj održat će se u nedjelju 14. studenoga 2004. u katedrali sv. Bartolomeja u Frankfurtu.

FRANKFURT

Strani svećenici iz Kölnske nadbiskupije u delegaturi

Dvadeset pet svećenika, koji djeluju u zajednicama drugih materinskih jezika u nadbiskupiji Köln, predvođeni pomoćnim kölnskim biskupom Norbertom Trelleom, biskupskim vikarom za dušobrižništvo katolika drugih materinskih jezika u toj nadbiskupiji, u sklopu svoga studijskog putovanja u Frankfurt i Würzburg posjetili su u utorak 7. rujna Hrvatski dušobrižnički ured u Frankfurtu. Delegat fra Josip Bebić ih je upoznao sa stanjem hrvatskoga dušobrižništva u Njemačkoj te aktivnostima Hrvatskoga dušobrižničkog ureda. Među svećenicima su bila četvorica hrvatskih svećenika iz hrvatskih

Svećenike je predvodio pomoćni kölnski biskup mons. Norbert Trelle

katoličkih misija koje djeluju na području Kölnske nadbiskupije: voditelj HKM Düsseldorf fra Branko Brnas, vo-

ditelj HKM Mettmann fra Mihovil Marić, voditelj HKM Köln fra Josip Lucić i voditelj HKM Bonn fra Ante Bilić. ■

ŠVEDSKA

Hrvatski vitezovi Reda sv. Groba

U katedrali sv. Erika u Stockholmu u Švedskoj nedavno je pod pontifikalnom misom imenovano jedanaest vitezova, te tri žene i pet muškaraca duhovnih vitezova Reda sv. Groba u Jeruzalemu. To je ujedno bilo prvo imenovanje vitezova toga Reda na švedskom tlu. Među imenovanim vitezovima nalaze se i dva Hrvata: mons. Stjepan Biletić, delegat za hrvatsku pastvu u Švedskoj u Stockholmu i generalni vikar Stockholmske biskupije, koji je imenovan u rang duhovnog viteza zapovjednika, te mr. Davor Zovko koji je imenovan u rang viteza.

Svečanu pontifikalnu misu slavio je latinski patrijarh Jeruzalema Michel Sabbah, a suslavilo je osam biskupa iz svih nordijskih zemalja. Pri obredu imenovanja asistirali su vite-

Hrvatski vitezovi mons. Biletić i mr. Zovko

zovi iz engleskog namjesništva Reda. Misi je pribivao i generalni guverner

Reda Pier Luigi Parola koji je bio i osobni izaslanik velikog meštra, kardinala Carla Furnoa. Među ostalim gostima nalazili su se: članovi Skandinavске udruge Malteških vitezova, nositelji Papinskih redova, veleposlanici Švedske pri Svetoj Stolicu, švedski vitezovi Ivanovci te drugi uzvanici i osobni gosti imenovanih vitezova. Među pozvanim gostima bili su i članovi Veleposlanstva Republike Hrvatske u Švedskoj te predstavnici Hrvatskih domova u toj zemlji.

Za vjerovati je da je Viteški red sv. Groba tijekom svoje povijesti imao svoje vitezove Hrvate, no trenutno su mons. Biletić i mr. Zovko po svemu sudeći jedini hrvatski vitezovi sv. Groba.

Ana-Marija Dragović

MAINZ

Hrvati na Međukulturnom tjednu

Svečano euharistijsko slavlje u povodu Međukulturnog tjedna, koji je održan u Mainzu u organizaciji Vijeća za strance Mainza pod geslom „Integriranje umjesto ignoriranja“, predvodio je u nedjelju 12. rujna u katedrali sv. Martina u Mainzu katedralni dekan prelat Heinz Heckwolf u koncelebraciji s voditeljem Hrvatske katoličke misije u Mainzu fra Josipom Klarićem, te dušobrižnicima talijanske, poljske, portugalske, rumunjske i španjolske katoličke zajednice u tome multinacionalnom gradu u kojem žive pripadnici iz 181 naroda, a s kojim glavni grad Hrvatske Zagreb prijateljuje već više desetljeća.

Na trgovima ispred katedrale predstavile su se razne zajednice sa

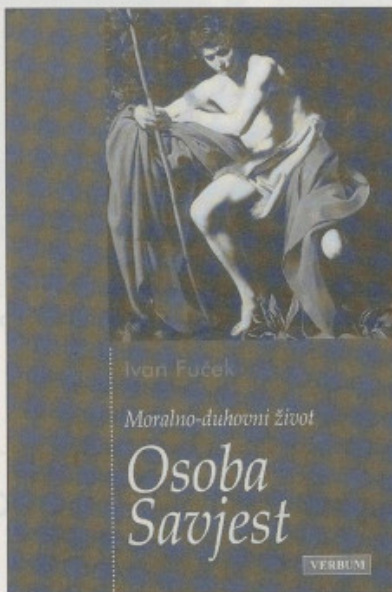
svojim štandovima. Hrvati su se predstavili na dva štanda: na štandu Hrvatske katoličke misije iz Mainza i štandu Hrvatske kulturne zajednice iz toga grada. A.P.

FRANKFURT Tri sveska Moralno-duhovnog života dr. Fučeka

Na ovogodišnjem frankfurtskom sajmu knjiga, u sklopu hrvatskog štanda, u subotu 9. listopada, predstavljene su tri od budućih deset knjiga prof. dr. Ivana Fučeka pod zajedničkim zazivom Moralno-duhovni život u izdanju „Verbuma“ iz Splita.

O knjizi su govorili delegat fra Josip Bebić, te direktor „Verbuma“ Miro Radelj i glavni urednik mr. Petar Balta. U prvom svesku pod naslovom „Osoba Savjest“ dr. Fuček razlaže cjelovit nauk o osobi i njezinom dostojanstvu te o savjesti kao o tajni koja je zaokupljala čovjeka svih epoha, kultura i religija, a kroz koju nam govori Bog. U drugom svesku naslovljenom „Zakon Vjera“ autor pruža zaokruženu cjelinu o zakonu unutar čudoredno-duhovnoga kršćanskog života te o vjeri koja u autentičnu vjerniku obnavlja bitna obilježja same utjelovljene Riječi — Isusa Krista. U trećem svesku pod naslovom „Griješ Obraćanje“ autor progovara o grijehu i obraćenju govorom o ponovnom ulasku u Očev zagrljaj, gdje čovjek

jedino može ponovno naći i obnoviti svoj cjeloviti sustav odnosa: s Bogom, sa sobom, s drugim i sa svijetom.

U djelima dr. Fuček predstavlja najbolje od onoga što je tijekom četrdeset godina studirao, naučavao i pi-

sao te je stoga to svojevrsna kruna njegova stvaralačkog rada, njegov nesebičan i iznimno vrijedan dar hrvatskoj teološkoj znanosti i vjerskoj kulturi. Djelo je pisano jednostavnim stilom i suvremenim jezikom, a odiše sigurnošću vrhunskoga i iskusnog teologa vođena Sv. pismom, Predajom i Učiteljstvom te najnovijim postignućima teoloških, filozofskih i mnogih drugih znanstvenih disciplina. Stoga se taj niz nameće kao jedinstven i siguran kompendij katoličkoga vjersko-moralno-duhovnog nauka.

Hrvatski isusovac dr. Ivan Fuček je dan je od najuglednijih hrvatskih teologa-moralista iznimno plodan vjerski pisac. Predavao je niz godina na Filozofsko-teološkom institutu Družbe Isusove, kao i na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu. Od 1980. g. do umirovljenja predavao je moralnu teologiju na Papinskom sveučilištu Gregoriana u Rimu, postavši, nakon Rudera Boškovića, prvim Hrvatom redovitim profesorom na tom učilištu. Autor je dvadesetak knjiga i nekoliko stotina znanstvenih radova na hrvatskom i drugim jezicima, a trenutno obnaša vrlo odgovornu službu teologa Apostolske penitencijarije u Rimu. ■

U SPOMEN

✠ Marinko Naletilić „Čotrić“

U Samoboru je 9. kolovoza, okrijepljen sakramentima umirućih, od raka na plućima usnuo u Gospodinu, Marinko Naletilić „Čotrić“.

Marinko je rođen 8. kolovoza 1937. godine u Donjem Crnču, u Hercegovini, od oca Franje i majke Stane Sopte. Crkveno se vjenčao s Danicom Mandić 1963. godine, u Crnču. Tada su otišli u Njemačku, u Wuppertal, gdje su ostali do umirovljenja. Poslije umirovljenja, vratili su se u Samobor, gdje su sagradili novu obiteljsku kuću. U braku su rodili sina Tonia i kćerku Suzanu. Marinko je bio čovjek i vjernik na kojeg se mogao osloniti župnik i časne sestre u misiji Wuppertal. Kada je trebalo izvršiti neke građevinske pripreme radove u potkrovlju sadašnjeg misijskog centra, za novi stan časnih sestara koje su došle iz Bijelog Polja u Wuppertal, tada je Marinko s nekoliko ljudi i sa župnikom obavio taj posao. Zato ih je nagradila Nadbiskupija Köln, s trideset tisuća DM. Oni su taj novac utrošili za nabavku novoga namještaja za časne sestre. Marinko je bio veliki ljubitelj i promicatelj misijskog folklora. Išao je na sva misijska natjecanja i na sva misijska hodočašća, kako u Njemačkoj tako izvan Njemačke. Njegova je obitelj svake nedjelje i blagdana na svetoj misi. Svećenik mu je bio najveći prijatelj, a časne sestre najdraže osobe. Često ih je pozivao u goste, i s radošću i ponosom ih je pozdravljao na ulici. Po izričitoj želji, Marinko je pokopan u rodnom Donjem Crnču, gdje se rodio i proveo svoje dječje i mladenačke godine.

Berislav Nikić

✠ Antun Eđed

Od izlivanja krvi na mozak, u Zagrebu je 8. kolovoza umro Antun Eđed, rođen 27. siječnja

1935. g. u Osijeku, od oca Franje i majke Helene Vogel. Crkveno se vjenčao 1969. godine sa Mirom Zajec, i tada je njih dvoje došlo u Kelsterbach kraj Frankfurta. Tu su ostali do mirovine, i onda su se vratili u Osijek. U braku su imali kćer Andreu. Kad je Antun bio malo dijete, teško je obolio. Tada je liječnik rekao, da Antun neće dočekati starost. Kada je to čula Antunova majka, ona ga je zavjetovala sv. Anti. I nije se prevarila. Ante je doživio šezdeset i devet godina. Mirovinu je zaradio radeći u tvornici automobila „Opel“ u Rüsselsheimu. Nedjeljna i blagdanska misa i pričest nije ga mimoišla. U svojoj je radničkoj torbi nosio Sv. pismo i čitao ga u slobodno vrijeme. Nije puno govorio. Uvijek je sanjao o povratku u Hrvatsku, i želja mu je ispunjena! Antun je pokopan u Sesvetama. Na posljednji ga je počinak ispratila rodbina i zajednica vjernika, koja ga je dobro poznavala.

Berislav Nikić

Slike iz Škole crtanja Hrvatske katoličke misije Berlin

|| „Hrvatska katolička misija Berlin – Škola crtanja i slikanja 1999.–2004.“, (urednik kataloga Zvonko Kermc, organizator fra Jozo Župić), Berlin, 2004., 32 str. ||

Zajedno crtati i slikati — to spaja — to oslobađa. Umjetnički rad ima iscjeljujuću funkciju. Škola crtanja Hrvatske katoličke misije Berlin, koja je osnovana 1999. godine znak je zajedništva, mjesto mašte, satorij za dušu. Osnovao ju je voditelj misije fra Jozo Župić. U svojoj knjizi „Glas iz tudine“ u kojoj daje riječ svojim sunarodnjacima koje je put doveo u Berlin zadnje poglavlje se zove „Terapija dobrote“. Tako Marija Matijašević naziva školu crtanja. Ona to objašnjava ovako: „Ne samo da crtamo nego se i družimo i pričamo o svemu i svačemu, što je vrlo važno pogotovo za one koji su uvijek sami kod kuće i gdje se obitelj razila.“

Školu crtanja vodi slikar Zvonko Kermc. Rođen je u Metkoviću, završio je studij u Novom Sadu, a u svojoj domovini bio je učitelj u raznim osnovnim školama i član je Hrvatskoga društva likovnih umjetnosti u Zagrebu. Otkada živi u Berlinu, radi na projektima u prognanom djetom i na obrazovanju odraslih (na Volkshochschule). Svake srijede poslijepodne svoje vrijeme posvećuje školi crtanja. Polaznici svih životnih dobi pohađaju ovu školu, među njima su djevojke i mladići, žene i muškarci. Tu se sastaju djeca od četiri godine, mladi, odrasli, Hrvati i Nijemci. Njihov je rad kroz nagrade Međunarodnoga festivala dječje umjetnosti u Japanu, „Kangawa Beinnial World Children's Art Exhibition“ dobio međunarodno priznanje.

Polaznici Škole crtanja dolaze radi volje za stvaralaštvom i razigranošću, što vodi olovku i kist u njihovim rukama. Škola u ovom slučaju ne znači bubati, ulijevati u glavu, uliti napalet, već upijati, prerađivati, izražavati. To je kruženje između vanjskog i unutrašnjeg, između zahtjeva često stranog životnog svijeta i emocionalnih, duhovnih i socijalnih potreba koji dolaze izvana i koje svoje korijene imaju u prirodi i kulturi domovine. Upotrebljava se jezik koji je svima dostupan: slika. I slike imaju svoje dijalekte, svoje subjektivne obojenosti te nose u sebi tajne svojih stvaratelja.

No, one su neposrednije i univerzalnije nego riječi i jezici. Vidljiva stvarnost je središnji element posredovanja. Njezino prikazivanje ne zastupa samo nju samu, već po svom obliku priopćava i odnos koji postoji između nje, stvarnosti, i osobe koja crta ili slika. One su time izraz unutrašnjih glasova.

Pri stvaranju slika rabe se odgovarajući pribor i pomoćna sredstva. U pribor se broje olovka, kist, škare, nož i boje. Na početku često stoji crtež. On je vježbalište za kompoziciju i strukturu. On može bojama dati uporište. Uz olovke i pisaljke u boji pridružuju se ugljen i pastel, pero i flomaster, tuš i grafika (linorez), akvarel i gvaš, ponekad i uljana boja kao najteža tehnika i ponekad — iako rijetko — kolaž. U pomoćna sredstva spadaju slikovni predlozi iz knjiga, časopisa i kalendara, fotografije ljudi, krajolika, zgrada i umjetničkih djela. Kod slikovnih predložaka u većini slučajeva radi se o slikama Hrvatske, odakle većina sudionika i potječe. Nije zasigurno nikome od njih bilo lako napustiti svoju domovinu. Treba promisliti dublje razloge i okolnosti zbog kojih se napustila domovina i s njom voljeni ljudi i poznate stvari. Rijetko su ljudi iz hrvatske dolazili slobodnom voljom ili iz želje za pustolovinom. Na to su ih prisilili ekonomski i politički razlozi, a rastanak im je teško pao. Vjera se

pokazala važnim sredstvom povezanosti. Knjige koje su kod crtanja i slikanja poslužile kao poticaj, donose uzore. I tako religiozne teme zauzimaju među slikama puno prostora: raspeće i skidanje s križa, molitva usmjerena Kristu, Isus kao dijete ili Marija s djetetom. Posebno mjesto zauzimaju oba anđela iz poznate drezdenske slike Raffaelove Bogorodice, koji su ovdje s mnogo ljubavi kombinirani s gnijezdom i pticom-majkom koja hrani svoje ptičice.

Fotografije krajolika, gradova, zgrada ili običaja (kao na primjer poznate viteške igre Alka) čine most prema prirodi i kulturi domovine. One se često upotrebljavaju i prerađuju kod crtanja i slikanja. Omiljene zgrade su crkve i samostani, također katedrala u Zagrebu ili džamija. Ponekad se ocrtavaju i tragovi nedavnih ratova, tužni znakovi nekih ne baš uvijek sretnih sjećanja. Često se u slikama nađu rijeke i jezera, more i kupaći, ribari i čamci. Ali i portreti i prostorije se mogu vidjeti u bogatstvu motiva polaznika Škole. Osobito kod mladih omiljene su životinje. Kao što slike općenito sadrže i druge svakodnevne stvari i kao što su te slike više nadahnute fantazijom koja je već rano pod utjecajem stripova, kompjuterskih igara i televizije.

Svi oni koji su ovdje crtali i slikali — svejedno koje dobi ili podrijetla — još su uvijek učenice i učenici. I umjetnost se mora naučiti. A ipak ju se teško može predavati. Nespretnost i neprofesionalnost mnogih djela je ujedno njihova jakost. Ono što je možda odstupanje od stručnih pravila, nadoknađeno je vjerodostojnošću. Za vjerno i savršeno precrtavanje stvarnosti danas u dovoljnoj mjeri raspolažemo tehničkim sredstvima reprodukcije.

No, kako unutrašnju zbilju prenijeti u školu? Vrijednost dječje i laičke umjetnosti u cjelovitosti vodi natrag do izvora stvaralačke snage i očara nje neslomljenom moći izražavanja. To potvrđuju i radovi objavljeni u katalogu kojih je od 300 odabrano 107.

Michael Nungesser

XX. SVJETSKI DAN MLADEŽI — KÖLN 2005.

It's a celebration

Dani susreta su festival vjere. To je uspješna mješavina eventa i osobnog susreta.

It's a celebration — To je slavlje stoji na službenoj web-stranici Svjetskoga dana mladeži (www.wjt2005.de). Slavlje, ples, pjesma i molitva — Svjetski dan mladeži je festival vjere. Stotine tisuća mladih dolazi u Njemačku iz cijelog svijeta kako bi upoznali ovu zemlju, njezinu svakodnevnicu, kulturu, vjeru, Crkvu... Taj događaj je istinski susret naroda i kultura. Sveopću (katoličku) Crkvu moći će doživjeti u vlastita četiri zida svi oni koji u danima susreta po biskupijama (11.—15.8.2005.) ugoste mlade. Svjetski susret mladih je uspješna mješavina eventa i osobnog susreta. Papa Ivan Pavao II. pokrenuo je ove susrete prije 20 godina. Tako je prvi susret održan u Rimu 1984. s oko 100.000 mladih sudionika. Otada se susreti mladih održavaju u malom okviru po biskupijama i kao svjetski velesusreti, kao što je posljednji u Torontu 2002. Tada je Papa mlade pozvao na sljedeći susret u Köln i time po prvi put u Njemačku. Odbrojanje traje. Priprava također. Župe, pastoralne jedinice, skupine, pokreti i udruge pripremaju se za mlade goste iz cijelog svijeta. Pokrenut je veliki organizacijski kotač, koji uključuje mnoštvo elemenata. Papa se 4. rujna putem interneta kao prvi hodočasnik prijavio za susret mladih. Do 1.6.2005. preko interneta mogu se prijaviti sudionici između 16 i 30 godina. Na taj način stječu tzv. hodočasnički paket, koji, ovisno o veličini, stoji između 40 i 160 eura. Paket sadrži razne servisne usluge (hodočasničku iskaznicu, merkice za jelo, smještaj, osiguranje i karte za prijevoz). Tko se prijavi do kraja ove godine ima 5% popusta, a do 31.5.2005. 3% popusta. Cijena hodočasničkih paketa određena je prema ekonomskoj snazi zemlje iz koje hodočasnici dolaze. Prijava putem interneta odnosi se prvotno na organizirane velike skupine, a trebaju ići

preko nacionalnih biskupskih konferencija ili biskupija. Pojedinci i skupine do pet osoba mogu se prijaviti preko svojih biskupija. Načelno se svatko može prijaviti preko interneta.

Papina poruka

Gotovo točno godinu dana prije susreta Papa je objavio svoju poruku za taj susret. U poruci govori o geslu

mažite oltarski sakrament." U šestoj točki Papa odlučno odbacuje sve oblike idolopoklonstva, lažne religioznosti i religioznog sinkretizma. Upozorava i na opasnosti vjere u uspjeh i moć, na kušnju novca, konzumizma... Krist je knez mira i izvor pomirenja, po njemu su svi ljudi sestre i braća. Susret s Kristom mijenja čovjeka, njegovo ponašanje i razmišljanje. „Obratite se Kri-

5. postaja „Križa pomirenja“ biskupije Limburg bila je 15.9. u katedrali sv. Bartolomeja u Frankfurtu. Mladež HKM Frankfurt (na slici) priredila je križnu postaju na rijeci Majni.

susreta, riječi trojice mudraca (kraljeva) s Istoka: „Došli smo mu se pokloniti.“ Primjer i životni put trojice mudraca u sedam točaka Papa stavlja mladima za uzor kako naći „Mesiju svih naroda“. Ponajprije poziva mlade na duhovnu pripravu kroz slušanje Božje riječi. Kada se Bogu predamo i kada nas on vodi, doživljavamo unutarnju radost i nalazimo Boga. Dijete Isus u jaslama isti je onaj Isus koji je umro na križu. On je sada nazočan u euharistiji. Onoga kojemu su se pastiri i mudraci klanjali susrećemo u posvećenoj hostiji. Slavlje svete mise je istinski susret s ljubavi s Bogom. Potom Papa podsjeća da je ovu godinu od listopada 2004. do 2005. proglasio Godinom euharistije: „Slušajte ga, pripravlajte se primjereno i pri-

stu pa se nećete razočarati“, ističe Papa, pozivajući nadalje sve mlade na svetost i na život bez straha. Kao uzore svetosti navodi sv. Bonifacija (apostola Njemačke), sv. Ursulu i bl. Adolfa Kolpinga te svete Alberta Velikog i Editu Stein. Na koncu poruke Papa povjerava sve mlade zagovoru Majke Božje.

Veliki događaj

Franz-Josef Bode, biskup za mlade pri Njemačkoj biskupskoj konferenciji izjavio je da su dani susreta prilika za uspostavu kontakata, ne samo između gostiju i domaćina, nego i među zajednicama, skupinama, zupama, obiteljima. Susret mladih je prilika da vjera i Crkva snažnije ▶

Snimila: tj. M. Boban

Andeo ispunjavanja

Priredio: Jozo Župić

Andeo ispunjavanja sastavlja u tebi što je rastrgano, i dovršava što je odlomljeno. On ispunja tvoju najdublju čežnju za jedinstvom i dovršenjem.

Ispunjavanje u njemačkom jeziku može imati različita značenja. Čeznemo da nam želje i čežnje budu ispunjene. Znamo da nijedan čovjek ne može ispuniti naše najdublje čežnje. Ljubimo li čovjeka, osjećamo se doduše potpuno ispunjeni njegovom ljubavi. Ali u nama raste čežnja za apsolutnom ljubavlju, za apsolutnom zaštićenošću, za apsolutnim osloncem. Nijedan prolazan čovjek ne može nam darovati apsolutno. Oduvijek su ljudi zvali u pomoć anđele kad su htjeli da im se ispune želje. Osjećali su da sami ne mogu sve ispuniti. Doduše, možemo ispuniti želju za novim odjelom ili novim autom, ako imamo dovoljno novca na računu. Ali ako želimo uspješno prijateljstvo, zdravlje, odgovarajuće radno mjesto, trebamo anđela ispunjavanja. To ovisi o višim silama koje nemamo u ruci. Tu se svatko rado okreće svome anđelu da bude uz njega i ako je moguće da mu ispuni ono za čim svim srcem čezne. Dakle, ispuniti znači: izvesti i izvršiti. Andeo ispunjavanja želi te ojačati, da to što si poduzeo i izvršiš. Ne čini ti dobro ako samo činiš stvar, ako nešto započneš a ne izvršiš do kraja. To vrijedi za popravke u tvojoj kući. Ništa nema lošijeg od pola popravljene sobe koja nikada neće biti dogotovljena. To vrijedi za pismo prijatelju ili prijateljici koje si upravo počeo. Pismo koje nije do kraja napisano samo te ljuti. Trebaš anđela ispunjavanja koji ti daruje snagu i dosljednost, dovršiti započeto. Tek se tada možeš okrenuti idućem projektu. Započete a nedovršene stvari

obeshrabruju te. Ne možeš živjeti samo od ulomka. Čezneš da nešto bude potpuno i dovršeno. Sljedeće značenje ispunjenja je: dovršenje. Grčka riječ za dovršenje znači „telos“. Ona znači cilj, cjelovitost, dovršenje, savršenost. U Ivanovu Evanđelju s tom se riječju uvijek iznova opisuje ljubav Isusa Krista. „Ljubeći svoje, iskaza im do vrhunca ljubav“, (Iv 13, 1). I kad umire na križu govori: „Svršeno je“, (Iv 19, 30). Ta riječ podsjeća na rečenicu s kojom se kod kultnog misterija dovršava sveto događanje. Ispunjavanje pritom misli posvetu u tajni Božjoj. Bog

sam je savršen. Ako o jednom čovjeku govorimo da je živio ispunjen život, da je imao udjela na punini Božjoj, na dovršenju koje bi sam Bog mogao darovati. Andeo ispunjenja želi te uvesti u tajnu dovršenja, a time u tajnu Božju. U svemu što dovršavaš svijetli nešto od dovršenja koje je u Bogu. Naslućuješ da će tvoj život iti čitav. Mnogo puta imaš dojam da se tvoj život sastoji od mnogih ulomaka koje nisi sakupio. Židovski

Andeo ispunjavanja želi ti pokazati da se mnogi ulomci tvoga života sastavljaju, da iz njih nastaje dovršena cjelina, a da tvoj život postaje čitav i zdrav, ispunjen i potpun. Nisi više tamo-ovamo između opirućih želja i potreba u tebi. Čitav si. Ispunjen si.

mističari u svojoj pobožnosti i tumačenju vlastite patnje iskusili su: „Samo razbijeno srce je čitavo srce.“ Andeo ispunjavanja želi ti pokazati da se mnogi ulomci tvoga života sastavljaju, da iz njih nastaje dovršena cjelina, a da tvoj život postaje čitav i zdrav, ispunjen i potpun. Nisi više tamo-ovamo između opirućih želja i potreba u tebi. Čitav si. Andeo ispunjavanja sastavlja u tebi što je rastrgano, i dovršava što je odlomljeno. On ispunja tvoju najdublju čežnju za jedinstvom i dovršenjem. ■

► svrate na sebe pozornost javnosti. Kardinal Karl Lehmann, predsjednik NJBK, izjavio je da je susret mladih prilika da se sveopća Crkva oživi u ovoj zemlji. U sklopu susreta slavit će se i ekumensko bogoslužje. Iako je susret mladih katolički događaj, Papa je pozvao i mlade drugih konfesija na sudjelovanje. Kardinal Joachim Meisner, domaćin i nadbiskup Kölna, istaknuo je da je susret središnji duhovni događaj u Njemačkoj sljedeće godine. T. G.

(Križ pokreće — Na putu pomirenja) u Frankfurtu su 15. rujna pjesmam i molitvama sudjelovali i mladi vjernici iz Hrvatske katoličke misije.

• Konačno je nađeno i novo mjesto za završno slavlje susreta i misu s Papom nekadašnji rudnički kop kod Frechena, na kojem može stati oko 800.000 ljudi. Zanimljivo je da je to mjesto prije 500 godina bilo marijansko svetište i hodočasničko mjesto. Zato će se lokacija nazvati „Marienfeld“.

• I škole se pripremaju za susret mladih. U Kölnu je izašla knjižica s materijalima i najvažnijim obavijestima o susretu. U školama to može potaknuti mlade na razgovor o vjeri.

• Za susret mladih traži se oko 20.000 dragovoljaca pomagača. Kako bi se donekle olakšali ogromni financijski izdaci za susret organizator je pokrenuo „Weltjugendtagslotterie“ (Lotriju susreta mladih). Svaki peti listić dobiva. Glavne nagrade: 20.000 eura, 10.000 eura, novčani dobici u visini od 757.000 eura, 100 mobitela, 1 automobil ford sreetka, 8 putovanja u Rim itd. Lotrija traje od 1.9.2004. do 31.5.2005. Listići, po cijeni od 2 eura, mogu se nabaviti u župnim uredima.

• Ured (Weltjugendtagsbüro) susreta mladih ima i svoj call-centar za pitanja i hotline. 0221-49 20050; email: info@wjt2005.de

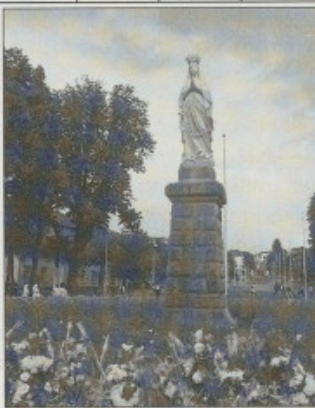
Kratke vijesti

• Na manifestaciji „Kreuz bewegt — Auf dem Weg der Versöhnung“

Gospa od Krunice

Rješenje pošaljite najkasnije do 3. studenoga 2004.

Mariofil Soldo	Počastiti gosta	Bila je poslušne vjere i neka mi bude ...	Pravo kosičbe trave na luđoj livadi	Dio sitnog uređskog pribora	Muzej za ujetnost i obrt (Zareb)	Gradić u središnjoj Istri	Zadavati udarce	Zbor od osam svirača	Stanje koje nastaje od umiranja	Zdenko Uzo-rinac	Oločići u cikladima u Egej. moru (Grčka)	Red i ... ili ... i tišina	„Kvasina“	Učiniti relativnim
Upisivanje, ubijanje		▽			Antun Nalis				Biljka iz porodice krstašica		▽			
Marijanski blagdan (7. listop.)														
Otpjevati (žarg.)										Aralsko jezero				
Biti ... čovjek					Američka savezna država (Salem)					Osob. i pok. zamjenica			Toma Akvinski	
Japanski borben pas					Finski relivo-zač, Ari Eoljani								Tananost, preliv	„Tona“
Ivica Jelić			Ribarski brodić					Odugovlačiti						U to vrijeme
Prostor gdje se poslužuju pica			„Čelik“					Ugljik						
Ivan Jukić			Carl Lewis							Javljanje				
Maleni rt, rtić, rtak			Šmrđi kao ...							Roditelji blažene Djevice Marije				
Njemačka										Ljubavni ...				
Veliko i jako biće iz bajki				Italija						Ognjen Naglič			„Zapad“	
Halogeni kemijski element				Djelatnici kriminal. policije						Grad u Italiji			Ugojen, debeo	
Mjesto u kojem je BDM rodila Isusa					Čovjek koji se bavi lovom na kune					Islamski kršćanin, nevjernik				
Livada na močvarnom zemljištu										Na kraju točka na ...			S. Albini	
Eduard Čalić			Film Z. Ogreste							Glumac Damon				
Pastirska igra Marina Držića			Razrez na odjeći			Dodatak	Zaručnik blažene Djevice Marije	Joško Marušić	Kisik	Glymac Pickens				
Oznaka na vozilu autoškole			Grčki junak				Edita Majić						„Iznos“	
Krajnost, pertjera-nost			Katica Iles						Diskaš Riedel				Srndać	Sinjska viteška igra
Ekstravaganтни mladić					Dušik		Opera pjevačica Pollak	Niša planina						
Španjolska			Starorimski pjesnik		Ilija Janjić		Igor Biščan	„Istok, jugoistok“					Nizozemska	
Hrvatsko nacionalno marijansko svetište			Austrija							Automobilska oznaka za Tajland	Morska ili slatkov. životinja		Rijeka	
											„Rabat“			

Stjecanje njemačkog državljanstva

Poticanje druge i treće generacije da se vrate u domovinu više se ne postiže pozivima na domoljublje nego konkretnim ponudama za posao i sigurnu egzistenciju.

Neki će možda reći da nije u „Živoj zajednici“ uputno pisati o tome kako se može dobiti njemačko državljanstvo jer to nije u nacionalnom interesu. Kao socijalni djelatnik mislim da i o toj temi ljudi imaju pravo dobiti informaciju, a na svakom je pojedincu da odluči hoće li to pravo pokušati ostvariti ili ne. Također bi o tome problemu više računala trebala voditi i Hrvatska država koja u tom pogledu, nažalost, još uvijek malo čini. Poticati drugu i treću generaciju da se vrate u domovinu više se ne postiže pozivima na domoljublje nego konkretnim ponudama za posao i sigurnu egzistenciju.

Sve do prije nekoliko godina njemačko državljanstvo se moglo steći samo primanjem, a ne rođenjem (rođenjem se moglo steći samo ako je bar jedan roditelj imao njemačko državljanstvo). Izmjenom i dopunom zakona o stjecanju državljanstva koji je u primjeni od 01.01.2000. djeca rođena u Njemačkoj automatski dobivaju i njemačko državljanstvo ako bar jedan od roditelja ispunjava određene uvjete o čemu će biti govora kasnije.

Uvjeti za dobivanje njemačkog državljanstva

Njemačko državljanstvo se može steći samo na osobni zahtjev i ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- boravak najmanje 8 godina u Njemačkoj s vrijedećom dozvolom boravka;
- prihvaćanje i poštivanje njemačkih pravnih normi i odredaba njemačkog Ustava;
- osigurana sredstva za život bez dobivanja socijalne pomoći ili potpore za nezaposlenost (Arbeitslosenhilfe) za sebe i članove obitelji;
- da zainteresirani nije kažnjavan;
- znanje njemačkog jezika.

Zahtjev se podnosi u Uredu za strance u kojem se provjeravaju gore navedeni uvjeti. Ako se radi o obitelji, tada je poželjno da zahtjev podnese cijela obitelj (roditelji podnose zahtjev za djecu do navršene 16. godine života). Posebnu zapreku za sta-

rije koji nisu išli u njemačku školu može predstavljati nepoznavanje njemačkog jezika. Za njih (bar kod nas u Bavarskoj) predviđen je poseban ispit koji se sastoji od dva dijela: pismenog testa koji traje oko 45 minuta i izravnog razgovora koji traje oko 10 minuta.

Ako su zadovoljeni svi uvjeti, onda Ured za strance izdaje zajamčenje o prijemu u njemačko državljanstvo (Einbürgerungszusicherung) na rok od dvije godine. U tom roku podnositelj zahtjeva mora donijeti potvrdu o otpustu iz matičnog državljanstva. Ako se to ne uspije dobiti u roku od dvije godine, onda na zahtjev Ured za strance produžuje zajamčenje na sljedeće dvije godine.

Njemačka ne želi dvojna državljanstva

Kao što se vidi, Nijemci žele izbjeći dvojno državljanstvo i traže otpust iz matičnog državljanstva. Zahtjev uz prevedeno zajamčenje se podnosi kod hrvatskih odnosno bosansko-hercegovačkih predstavništava. Poteškoća kod otpusta imaju vojni obveznici jer pojedini vojni odsjeci ne dozvoljavaju otpust dok se ne odsluži vojni rok.

Posebne poteškoće imaju Hrvati iz Bosne i Hercegovine koji posjeduju hrvatske putovnice. Kada zatraže prijem u njemačko državljanstvo, Uredi za strance već znaju da su oni državljani i Bosne i Hercegovine jer su ih roditelji kod rođenja prijavili na svoju adresu u BiH pa zato traže otpust iz oba državljanstva. To posebno pogađa mlađu generaciju jer mnogi još izučavaju zanat ili su tek počeli raditi i nemaju dovoljno novčanih sredstava, a podnošenje zahtjeva za otpust je povezano sa znatnim troškovima, posebno otpust iz bosansko-hercegovačkog državljanstva.

Kada se dobije otpust iz matičnog državljanstva, isti se preveden na njemački jezik predaje u Ured za strance nakon čega se dobiva potvrda o prijemu u njemačko državljanstvo (Einbürgerungsurkunde) čime se stvarno postaje njemačkim državlja-

ninom. S tom potvrdom se onda može zatražiti osobna karta i njemačka putovnica.

Djeca koja su rođena između 1990. i 2000., a čiji su roditelji, ako su ispunjavali uvjete, zatražili i dobili njemačko državljanstvo, kao i djeca koja su se rodila nakon 01.01.2000., stječu automatski njemačko državljanstvo ako jedan od roditelja boravi najmanje 8 godina s vrijedećom dozvolom boraka u Njemačkoj i ima najmanje 3 godine neograničeni boravak. Pošto ta djeca preko roditelja stječu i državljanstvo roditelja, između 18. i 23. godine života morat će se odlučiti za jedno državljanstvo. Ako se odluče za njemačko, morat će zatražiti otpust iz hrvatskog, a ako se odluče za hrvatsko i Uredu za strance ne prilože otpust iz hrvatskog državljanstva automatski će izgubiti njemačko državljanstvo.

Od 1.1.2005. novi Zakon za strance

Ima slučajeva u kojima Hrvati zatraže otpust iz hrvatskog državljanstva, dobiju njemačko i ponovno zatraže i dobiju hrvatsko državljanstvo. Ako to Ured za strance dozna, može se dogoditi da izgube njemačko državljanstvo.

Nakon što su se stranke na vlasti i u oporbi dogovorile, od 1.1.2005. trebao bi stupiti na snagu novi Zakon o strancima, odnosno Zakon o useljencima (Zuwanderungsgesetz) o čemu se moglo i ovog ljeta često puta čuti i čitati. O pojedinostima će se moći nešto kazati kada taj zakon bude objavljen u konačnom tekstu u službenom listu, o čemu će čitatelji „Žive zajednice“ biti na vrijeme obaviješteni.

U sljedećem broju bit će govora o zakonu o teško oštećenima (Schwerbehindertengesetz).

Napomena Uredništva: **Načelo je odgovornih u hrvatskom dušobrižništvu da se Hrvati odlako ne odriču svoga hrvatskog državljanstva. Pritom bi svakako trebalo voditi računa i o posljedicama koje iz toga proizlaze za budućnost hrvatskoga naroda.**

Stalno zviždi

- Moj šegrt stalno zviždi dok radi, žali se poslodavac prijatelju poslodavcu.
- Blago tebi, moj samo zviždi, — reče mu prijatelj.

Pauk

- Legao Mate u Splitu na rivi na parkiralištu pa tako zaspao od bevande i sunca. Dode policajac te će mu:
- Ustani, nisi ti auto, što tu ležiš na parkiralištu?
- Nisi ni ti pauk da me dižeš odavde.

Koraci

- Da se ti Jozo, kao izviđač nađeš u planini i odjednom ugledaš medvjeda. Kakve bi korake poduzeo? — upita Marko.
- Što veće! — odgovori Jozo.

U Sarajevu

- Razgovaraju Mujo i Haso.
- Znaš bolan Haso da uskoro gostuje Bečka filharmonija u Sarajevu?
- Ma neka gostuje, dobit će je Željko 3:0 sigurno.

Grafit

„Nekada su žene trčale za mnom. Sada više ne. Prestao sam krasti torbice.“

Ćevapčići

- Konobar, već peti put naručujem ćevapčiće.
- Zbilja, gospodine? I još se niste najeli?

Puna usta

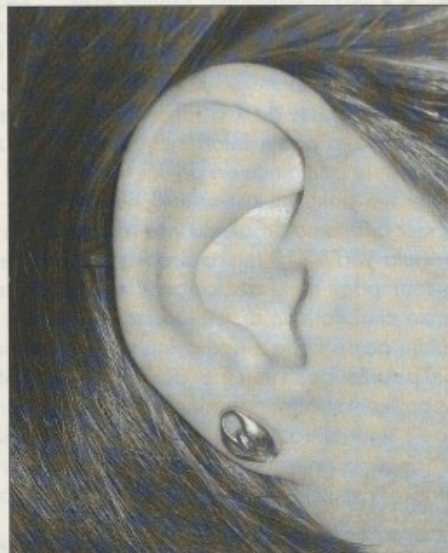
Učila majka Pericu računati i kaže mu:

- Slušaj sine, ako ti ja dam dvije žvake, a tata ti da tri, koliko onda imaš žvaka?
- A na to će Perica:
- Puna usta.

Sluh

Slušne osjete djelimo na šumove i tonove. Tonovi nastaju onda, ako na naše uho djeluju titraji pravilno raspoređene dužine i čestote, dok su šumovi nejednoliki i nepravilno raspoređeni titraji bez neke osnovne titrajne učestalosti. Kod svakog slušnog osjeta razlikujemo kakvoću, intenzitet i boju. Kakvoća slušnih osjeta je zapravo tzv. visina zvuka. Po visini razlikujemo duboke, srednje i visoke tonove. Visina tona ovisi o učestalosti (frekvenciji) titraja molekula. Što je učestalost titraja molekula veća, to je i ton viši. Intenzitet slušnih osjeta ovisi o veličini pomaka čestica. Ako je taj pomak veći uz jednaku frekvenciju, mi čujemo jači zvuk iste visine. Slušnu osjetljivost (oštrinu sluha) ispitujemo grubo s pomoću ručne ure ili kakvog drugog stalnog izvora zvuka, tako da tražimo, s koje najveće udaljenosti ispitanik može ču-

ti. Za precizna ispitivanja oštine sluha služimo se posebnim uređajima. Osjet sluha nastaje djelovanjem titraja molekula zraka u rasponu od 16 do 20 tisuća dvostrukih titraja u sekundi. Pod sluhom se u svakidašnjem govoru podrazumijeva fina sposobnost razlikovanja i doživljavanja glazbenih tonova. ■

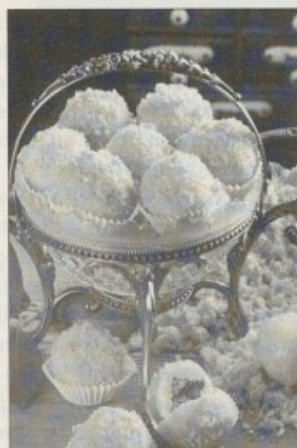

Kuglice od smokava

Sastojci za otprilike 32 kuglice: 25 dkg sirovog marcipana; 8 dkg šećera u prahu; 2 cl rum; 8 sušenih smokava; 4 žlice marmelade od naranče; 10 dkg krupno stucanog krokanta.

Svaka kuglica ima otprilike 90 kalorija.

Zamijesite marcipan s prisijanim šećerom u prahu i rumom. Narežite smokve na četvrtine. Svaki komad smokve zamotajte u marcipan i oblikujte u kuglu. Lagano zagrijte marmeladu od naranče i miješajte je da postane glatka. Kuglice od marcipana najprije uvaljajte u marmeladu, zatim

u krokant. Na kraju poslažite kuglice na pergament da se dobro osuše. Možete ih, ako želite, spremati u kutiju, ali svaki red prethodno odvojite komadom pergamenta. ■

RJEŠENJE IZ PROŠLOG BROJA

A	F	O	R	I	Z	A	M	□	M	O	S	U	R
D	R	P	A	T	I	□	A	H	A	T	□	M	A
R	A	T	K	O	P	E	R	I	Ć	□	S	A	D
E	N	□	R	N	□	S	T	R	A	D	A	T	I
N	O	L	A	□	A	□	I	N	T	I	M	A	T
A	K	O	N	I	T	I	N	□	I	K	A	T	I
L	O	K	A	L	I	Z	A	M	□	O	N	I	Ć
I	M	O	□	O	□	□	V	T	□	U	□	□	□
N	A	M	I	K	□	□	□	H	O	D	□	□	□
□	R	O	K	□	□	□	□	V	A	L	A	□	□
P	I	T	O	M	□	□	□	I	□	O	□	□	□
E	C	I	J	A	□	□	□	N	K	V	D	□	□
R	A	V	E	L	□	□	□	□	□	K	U	N	A
O	□	A	□	I	M	I	T	A	T	O	R	I	□
S	B	□	Z	N	A	T	I	□	Š	P	I	C	A
U	R	O	L	O	G	I	J	A	□	U	R	A	N
D	A	R	O	V	I	□	A	M	E	U	□	□	T
A	D	E	□	A	J	A	N	□	D	I	N	G	O
R	A	L	I	C	A	□	A	N	I	Ć	□	U	N

Nagrađena: Mira Končić-Mracsek, Maribor

13. HRVATSKI FOLKLORNI FESTIVAL

FRANKFURT/BERGEN-ENKHEIM, 2.10.2004.

Skupina HKM Wiesbaden: Slavonsko kolo

Skupina HKM Aachen: Splet izvornih kola Hrvata iz Bosne (okolica Žepča)

Skupina HKM Pforzheim-Bruchsal: Slavonska kola iz okolice Đakova

Skupina HKM Köln: Kolo iz Hercegovine

Skupina HKM Düsseldorf: „Lindo“

Skupina HKM Mülheim/R.: „Ražanac“

Skupina HKM Göppingen: Bosanski splet iz okolice Kraljeve Sutjeske

Skupina HKM Ulm: Baranjski plesovi

13. HRVATSKI FOLKLORNI FESTIVAL • 2004.

„Neka u kolu hvale ime Njegovo“

Ps 149, 3

